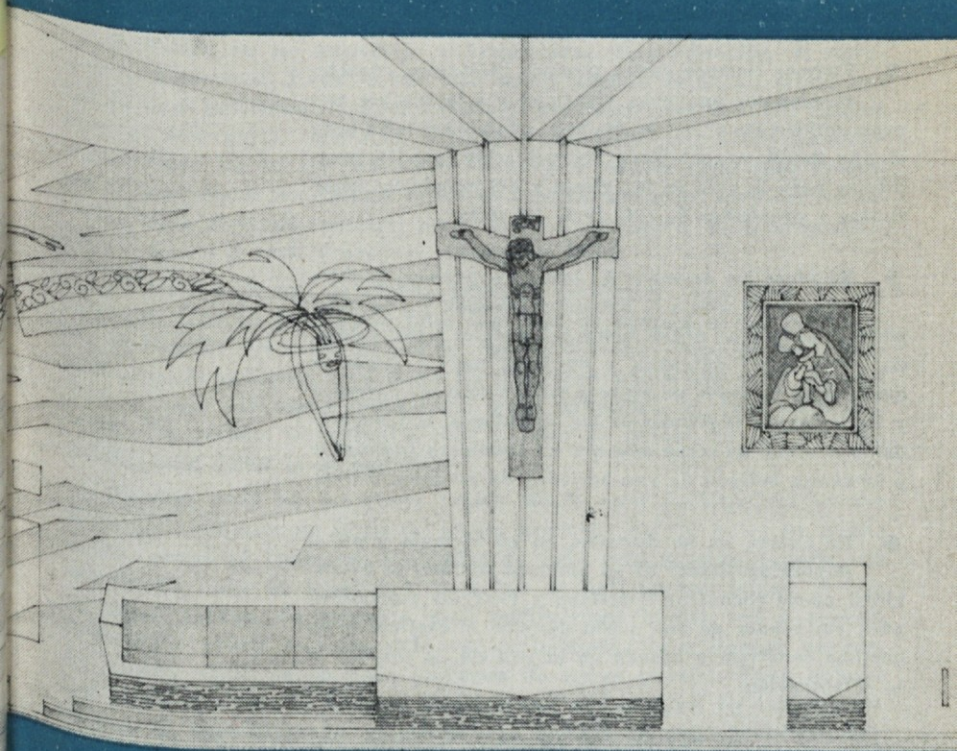


D 59964

duhovno življenje

la vida espiritual
Februar 1974 - 41. letnik



El Papa examina el panorama actual de la Iglesia y del mundo

- La Iglesia se presenta ante nosotros viva y joven: rica en acontecimientos, compleja en su desenvolvimiento histórico y espiritual, invadida interiormente por siempre nuevas inquietudes, animada por los impulsos y consolada por los signos del Espíritu vivificador.
- Vivimos tiempos duros, tiempos inestables, caracterizados por una gran vivacidad y a la vez por una gran problemática... Los dos temas fundamentales para el Año Santo: renovación y reconciliación, pueden recapitular para la vida de la Iglesia y del mundo las esperanzas y propósitos de este final del siglo.
- Mientras los derechos de todos los pueblos, y entre ellos el derecho a la autodeterminación y a la independencia, no sean debidamente reconocidos y respetados, no podrá haber auténtica y duradera paz... Mientras quien tiene el poder no respeta noblemente los derechos y las legítimas libertades de los ciudadanos, la tranquilidad y el orden no serán más que un simulacro engañoso e inseguro, indigno de una sociedad de hombres civiles.
- En Cristo, en su doctrina, en su ejemplo y en el ímpetu arrasador de su amor al hombre, la humanidad puede encontrar entusiasmos y energías suficientes para emprender de nuevo con decisión el camino de la pacífica convivencia basada en la justicia, la equidad y la colaboración.

Del discurso del Papa a los cardenales y prelados de la Curia romana, 21 de diciembre de 1973.

POČITNICE

Smo sredi počitnic. Ne samo šole so zaprle svoje prostore, tudi uradi in tovarne so prekinile ali pa vsaj zmanjšale ritem svojega dela. Kdor le more zapustiti kraj svojega običajnega bivanja, da se vsaj za nekaj dni ali pa tednov odtegne staremu okolju, se preseli v druge kraje, kjer si hoče odpočiti telo in duha.

Človek se včasih primerja kompliciranemu stroju. Ta primer le delno drži. Človek je več kot stroj, je duhovno telesni organizem. Vse pa, kar je snovno in hkrati živo, se obrabi, se utruji. Zato človek potrebuje krajših ali daljših časov, da se odpočije, izloči nabrani strup in si tako dobi nazaj prejšnjo delavno moč in sposobnost.

Počitnice se ne istovetijo z brezdeljem. Kar odpočije, je sprememba dejavnosti. Kdor je vse leto težko telesno delal, bo storil dobro, če bo o počitnicah vsaj del svojega prostega časa posvetil kakšni duhovni dejavnosti: bere naj, posluša lepo glasbo, uživa naj naravne lepote. Kdor pa je vse leto imel opravka s težkim duševnim delom, naj se poskuša o počitnicah nekoliko telesno utruditi, medtem ko bo večino časa posvetil verjetno prijetnemu duhovnemu delu, drugačnemu kot pa ga je imel v svojem poslovnem času.

O počitnicah naj se človek predaja prijetnim opravilom, ki mu razvedré duha in odpočijejo telo. Počitnic na seveda ni za vse tisto, kar je človeku bistveno, kar dela človeka človeka. Tako bo npr. družinski oče in zakonski mož sicer na drugačen način kot med delovno dobo, a zato nič manj intenzivno, gojil zakonsko in družinsko ljubezen. Nasprotno, pogostnejši stik z ženo in otroci bo ljubezensko vzdušje med njimi le še poglobil!

Posebej tudi ne bo smelo trpeti škode med počitnicami versko življenje. Ljubezen do Boga ne pozna počitnic, kot ju sicer ne pozna nobena resnična ljubezen. Počitnice so celo zelo ugodno ozračje, da dobimo do Boga še lepši, bolj prisrčen in bolj oseben odnos. S tem ni nujno rečeno, da moramo med počitnicami hoditi več v cerkev. Prijetnejše okolje nam bo dalo več priložnosti, da z Bogom navežemo globlje stike, da se naša ljubezen do njega poveča. Tako nekako kot bo za družino, ki bo med počitnicami več skupaj, to čas pomnoženega in poglobljenega prijateljskega sožitja in zato povečane ljubezni.

P. B.

Pavel VI: Sprava znotraj Cerkve

Spet beseda o svetem letu. *Sprava* bo ena glavnih tečajev, na katera se bo opirala duhovnost sv. leta. Sprava z Bogom in sprava z lastno vestjo. Sprava z ljudmi, naj bodo bratje ali sovražniki. Eku-menska sprava, to je, z vsehi oddaljenimi ali ločenimi kristjani od katoliške Cerkve, katera edina ima polnost vere in resnice. Bog daj! In potem, sprava z modernim, posvetnim svetom, to pomeni, imeti z njim očiščujoče, vzpodbudne in posvečevalne stike; tudi to, Bog daj! Koliko neizčrpnih misli!

CERKVENA EDINOST

Toda naše dušnopastirsko in aposto-lsko srce posebej skrbi to-le: sprava *znotraj Cerkve*. Sprava s ti-stimi sinovi Cerkve, ki niso uradno, javno, pretrgali zveze z njo, a imajo nenavadno, čudno zadržanje do nje. Pravijo, da hočeju nadaljevati v občestvu z njo in Bog daj, da bi to bilo res. A istočasno čezmerno kri-tizirajo, protestirajo, zelo prosto izprašujejo vest vsemu svetu in še bolj prosto razpravljajo o vsem razpravljivem in nerazpravljivem.

Nekateri opravičujejo to dvou-mno stališče tako, da hočeju na ta način zboljšati to, kar je v Cerkvi človeškega in zato nepopolnega,

obžalovanje vrednega in včasih celo obsodbe vrednega.

Naštevajo tudi te razlove za svoje kritiziranje: da hočeju tako doseči, da bi se v Cerkvi bolj razvil' kultura in duhovnost ter da bi Cerkev ujela korak s časom.

Toda pri tem delu si prisvajajo pravice tako samovoljno in radi-kalno, da se morda niti ne zaveda-jo, da s tem okrnijo ali pretrgajo zvezo s Cerkvijo. Na ta način pre-kinejo povezanost ne samo s Cer-kvijo „ustanovo“, ampak tudi z „duhovno“ katoliško družino, s ka-tero, pravijo, da hočeju ostati zdru-ženi. Sami sekajo veje z drevesa, na katerih so doslej stali.

Ko se zavejo škode, ki so jo po-vzročili, se sklicujejo na pluralizem v bogoslovnih razlagah, češ da je o kaki stvari možno več različnih misli. Pri tem se ne zavedajo, da gradijo svoje nauke, ki jih nare-kuje komodnot in dvomljiv „obče-stveni duh“, kadar ni njihovo uče-nje celo proti cerkveni disciplini in proti veri sami.

CERKEV SKRBI ZA TELO IN DUSO, NE SAMO ZA TELO.

Ta pojav neomejenega kritizira-nja in samovoljnega učenja se širi kot nalezljiva bolezen v kulturnih

krogih našega cerkvenega občestva in nam povzroča veliko bolečino, katero ublaži samo še večja ljubezen do tistih, ki jo povzročajo.

Ta bolečina je še hujša, ko opazujemo, s kakšno lahkoto nastajajo vedno nove skupine, ki se imenujejo verske in duhovne, a so dejansko odtrgane od pravega verskega življenja in brez prave duhovnosti.

Te skupine se v napačni želji po bolj poduhovljenem in vzvišenem krščanstvu pogosto spremenijo v proticerkvene. Skoraj nevede zdrknejo na sociološko in politično pojmovanje krščanskega poslanstva

Tako se mora verski duh umakniti človekoljubnemu, — in kakšni zvrsti človekoljubja!

Kako pridobiti nazaj te sinove, ki se spuščajo na tako nevarne poti? Kako obnoviti z njimi zvezo veselega in ubranega občestva?

ČUTITI S CERKVIJO!

Da, želimo, da bi leto premisleka in gorečnosti, na katero se pripravljamo, moglo doseči ta cilj in roditi ta sad: povečanje pristnega, iskrenega *čutenja s Cerkvijo*.

Po koncilu — na katerem so največ študirali in v dokumentih največ zapisali prav o Cerkvi — bi morali vsi znova premisliti, kaj za nas pomeni ta naša, od Boga blagoslovljena Cerkev. Spomniti bi se morali, da je ona znamenje in orodje naše zveze z Bogom in edinnosti človeškega rodu (Luč narodov, 1).

Čutiti moramo srečo in odgovornost, da ji pripadamo. Čutiti veselje, da smo lahko njeni otroci in pričevalci. Čutiti nujnost, da ji služimo in jo ubogamo. Čutiti ponižni ponos, da smo soudeleženi pri njenih preizkušnjah in trpljenju. Čutiti gotovost, da v njej najdemo in ljubimo tistega Kristusa, ki „jo je ljubil in sam sebe dal zanjo.“

Z našim apostolskim blagoslovom.



Pismo
"Duhovnemu Zivljenju"

Spoštovani!

Prosim nasveta v družinski zadevi. Sem oče več otrok, od katerih ima najstarejši že nad 18 let. V zadnjih letih čutiva z ženo, kako so zlasti doraščajoči otroci zgubili zaupanje do naju. Tako vsaj se nam zdi in mislim, da se ne motiva. Neko hladno razmerje je zavladalo med nami. Nič intimnejšega nama ne zaupajo, zdi se, da ne potrebujejo nobenega nasveta. Komaj strpijo doma. V družbi svojih prijateljev in prijateljic jih pa vidiva vse srečne, zadovoljne, razigrane. Lahko si mislite, da ob tem trpim. Vse svoje življenje sem posvetil sreči svojih otrok, veliko sem se žrtvoval zanje, delal sem zanje — sedaj pa to prejemam v zahvalo. Z ženo se počutiva sama, skoro bi rekli nekam tuja v lastni hiši. Le najmlajši so res še dobri do naju, starejši se pa vedejo kot tujei v družini.

A. P.

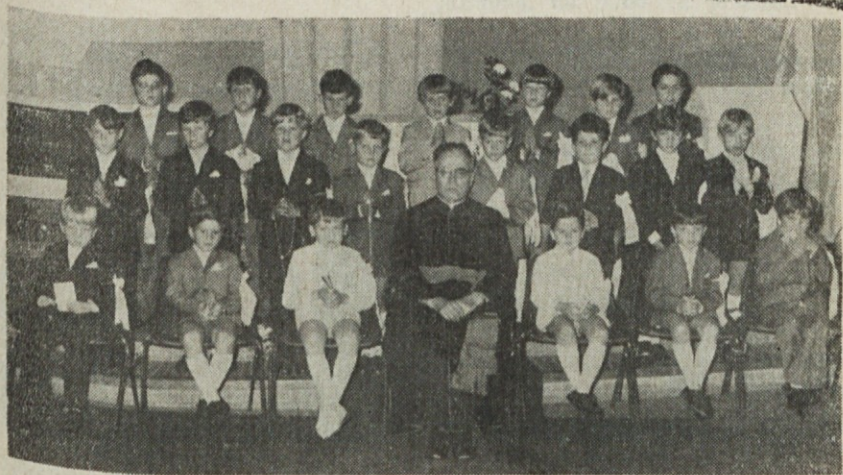
Spoštovani oče!

Sočustvujem z Vami in z Vašo ženo. Vi sicer prosite za nasvet, ne za sočutje, vendar pa človeku dobro dene, če ve, da nekdo z njim čuti in sočustvuje. Deljeno trpljenje je polovico trpljenja, kot je deljeno veselje dvojno veselje.

V stvari sami pa bi Vam upal svetovati najprej, da stvari ne jemljite tako pesimistično. Ne bom tajil dejstev. Vaši doraščajoči otroci so se Vam, tako pravite, odtujili. K temu si upam reči, da je to odtujenje bolj navidezno kot resnično, bolj na površini kot v globini. Prav na dnu srca se razmerje otrok do Vas ni bistveno spre-

nilo. Radi Vas imajo in Vam to priložnostno gotovo tudi pokažejo. Verjetno Vas za god ali za praznike celo obdarujejo, kot so to delali v mlajših letih. In če bi jih kdaj, v kakšni mirni uri, čisto preprosto vprašali: Fant, dekle, ali me imaš še kaj rad, še kaj rada, sem prepričan, da bi Vam morda s solzami v očeh veselo pritrdili.

Od kod potem tisto na videz mrzlo razmerje do vas? Zdi se mi da se da tudi to v veliki meri razumeti in celo opravičiti. In to z dvojnim dejstvom! Najprej odraščajoči fantje in dekleta začenejo skrivati svoja čustva, vsaj svojim staršem nasproti. Njihov fantovski in deklinški ponos, ki se v teh letih z vso močjo prebudi, jim brani, da bi na zunaj kazali svoja čustva. Nočejo se predajati ničemur, kar v svoji mladostni logiki smatrajo za otroško, nevredno odraslega človeka. Zato ste verjetno tudi opazili, kako težko jih prizadene vsako ponižanje in osramočenje. Na to morata biti tudi sami pozorni. Bilo bi pedagoško zelo zgrešeno, če bi svoje odrasle otroke udarili, zlasti vpričo mlajših ali celo tujih ljudi. Takšno ponižanje bi vam težko pozabili. Užalili ste njihovo osebno dostojanstvo, za katero so posebej v teh letih zelo občutljivi. Ta zavest osebnega dostojanstva je nekaj naravnega in od Boga hotenega. Pred marsikakšnim slabim dejanjem jih bo prav ta zavest obvarovala, ko bodo spoznali, da jih ponižuje v njih lastnih očeh. Zato tega pojava ne smete napak presojati ali pa celo omalovaževati.



Prvoobhajanci v letu 1973 v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu
z msgr. Antonom Oreharjem (foto Marijan Šušteršič)

Drugo, kar morate imeti pred očmi, je pa dejstvo, da mladostnik čuti veliko potrebo po sebi enaki družbi, po prijateljih in prijateljicah. Njim bo v teh letih navadno lažje razodel svoje srčne stiske — in teh ni malo — kot pa svojim staršem. Le spomnite se nekoliko svoje lastne mladosti in verjetno mi boste dali prav. Mlada srca se razumejo, se iščejo, si razkrivajo svoje najgloblje skrivnosti in iščejo pomoči eden pri drugem. To je vedno tako bilo, ker je pač naravno. Zato jih ne skušajte nasilno držati doma in jih prikrajševati za to bogato in osrečujoče izkustvo. Pa ne mislim tu samo na mešano prijateljstvo med fanti in dekleti, mislim še bolj na prijateljstvo fanta s fantom in dekleta z dekletom. Nesebično jim odprite pot v svet prijateljstva. Na videz gre to na škodo ljubezni otroka do Vas, a le na videz — v resnici Vam bo pa vse življenje hvaležen za Vašo razumevajočo odprtost. Drugačno postopanje z Vaše strani bi bilo znak Vašega nepoznanja mladostnikove psihologije ali pa, kar bi bilo hujše, Vaše sebičnosti. Otroka Vam ni bil dan v last, temveč Vam je bil zupan, da ga pripravite na samostojno življenje. In čim bolj uspešno vršite to nalogo, hitreje se trga od Vas Vaš otrok. Samo nesebično spremljanje tega procesa zorenja Vam bo prihranilo trpljenje, o katerem govorite v svojem pismu.

Alojzij Kukovica.



Buenos Aires: prvoobhajanke v letu 1973 v cerkvi Marije Pomagaj z msgr. Antonom Oreharjem (foto Marko Fink)

Odprto pismo jugoslovanskih škofov

Odbor jugoslovanske škofovske konference je 4. septembra 1973 izdal odprto pismo, v katerem brani pravice vernikov. Pismo smo delno objavili v januarški številki, v februarški pa ga zaključujemo.

„IZJAVE O NEPRIMER- NOSTI VERNIKOV ZA UČITELJSKO SLUŽBO NE MOREMO IMETI ZA STALIŠČE ODGOVORNIH DEJAVNIKOV“

5. Ob tem ne moremo spregledati tolikokrat ponovljene trditve, da verni učitelji nimajo mesta v prostvetni službi.

Izhajamo iz dejstva, da je v vsaki človeški skupnosti, v vsaki človeški družbi pluralizem prepričanaj. Vsak človek mora imeti pravico do lastnega prepričanja. Če hočemo, da se v družbi počuti resnično priznanega in svobodnega, mora biti priznan in svoboden skupaj s svojim prepričanjem. Splošna misel — do katere je privedel napredek sveta — je, da ne smemo nikogar s silo odvracati od življenja po lastnem prepričanju, če s svojim ravnanjem ne povzroča skupnosti nobene škode, nikakršne krivice, nobenega nasilja; če s svojimi nastopi na noben način ne preprečuje pozitivnih družbenih razmerij in

pozitivnih pogojev za življenje vseh in vsakogar.

Ne moremo se sprijazniti z dejstvom, da se v naši državni skupnosti vernim enostavno zapro vrata na določeno področje delovanja. Za pravično in sprejemljivo imamo izjavo papeža Pavla VI. v pismu „Octogesima adveniens“, ki pravi: „V domovini, ki je vsem skupna, morajo biti vsi enaki pred zakonom, morajo imeti vsi enak dostop do gospodarskega, kulturnega, državljanskega in socialnega življenja, pa tudi imeti enak delež pri delitvi narodnega dohodka“ (OD 16). Verjamemo, da bodo to priznali vsi ljudje dobre volje, in ne moremo omenjene izjave o neprimernosti vernih ljudi za učiteljsko službo imeti za premišljeno in res odločno stališče odgovornih dejavnikov našega političnega življenja. Bojimo se, da bi moglo imeti takšno stališče, če se korenito ne spremeni, hude posledice v zavesti naših vernih občanov.

Spomnimo se samo na globoke rane, ki bi jih povzročilo v ljudeh uresničenje takšnega stališča. Človek navadno izbira svoj poklic, sledeč svojim globokim nagnjenjem. Tako izbran poklic postaja za vsakega človeka vir osebnega in življenjskega zadovoljstva, in to za

njegovo družino, posredno pa tudi za vso skupnost. Če mora človek menjati poklic, samo zato, ker je veren, ali če se mora odreči možnosti, da bi razvijal svoje sposobnosti na področju, za katerega čuti nagnjenje, samo zato, ker je vernik, potem se mu ne le kratijo njegove osnovne pravice, temveč ga s tem oropamo tudi enega temeljnih življenjskih zadovoljstev, na neki način smisla življenja, ker ga na ta način družba nasilno trga iz njegovega poslanstva; kaznuje ga v nečem, kar mu je zelo blizu (intimno), sam pa ne more videti, v čem je njegova krivda. Ljudi tako potiskamo v neprestano tesnobo in nezadovoljstvo. Težko bi bilo zagovarjati, da je takšno ravnanje združljivo z resničnim humanizmom. Kako bi pač moglo biti združljivo z resničnim humanizmom, da bi ljudi delili in razločevali zaradi njihovih najglobljih prepričanj?

Ne vidimo, kako bi takšno rav-



Grb ljubljanskega nadškofa

nanje in takšno stališče ne delilo ljudi na privilegirane in na zapostavljene. Če pa se kdo sklicuje na družbo, je treba sprevideti dejstvo, da sestavljajo verniki velik del te družbe.

Poleg tega pa ne moremo zamolčati svojega prepričanja, da resnično življenje po veri, pa tudi moralno stališče, ki ga človeku narekuje njegova vernost, v ničemer ne zmanjšuje človekove odgovornosti in vestnosti pri njegovih človeških in družbenih razmerjih, v njegovem delovanju in obnašanju, v njegovi zavesti, da mora s svojo strokovnostjo, marljivim delom in poštenostjo prispevati k splošni koristi vseh ljudi, s katerimi živi. Ne moremo verjeti, da bi mogli o tem načelno dvomiti in na osnovi tega odstranjevati vernike iz učiteljske službe, za katero so se pošteno pripravili in v kateri uspešno delujejo.

„NESPREJEMLJIVO JE VSI-
LJEVANJE ATEIZMA PRI ŠOL-
SKEM POUKU“

6. Prav tako moramo v nekaj besedah povedati svoje stališče o vzgoji. V okviru z ustavo zajamčenega načela o verski svobodi spada tudi svoboda verske vzgoje otrok tistih staršev, ki to želijo. Ustava priznava staršem pravico do vzgoje. Starši se tudi ne morejo odreči svojim osnovnim pravicam do verske vzgoje svojih otrok. Kot želijo tisti občani, ki so po svojem pre-

pričanju ateisti, imeti pravico, da svoje otroke vzgajajo v skladu s svojo vestjo, tako želijo imeti tudi verni starši pravico, da otroke vzgajajo v družini in Cerkvi tako, kot se to sklada z njihovim prepričanjem. Drugačno mišljenje in ravnanje bi pomenilo nedovoljeno razločevanje. Škofje vse bolj pogosto z žalostjo poslušamo pritožbe tako staršev kot katehetov, da nekateri otrokom na razne načine načrtno ovirajo redno obiskovanje verouka.

Zaradi tega kot verni občani ne moremo sprejeti vzgoje, ki bi izrečno služila ateizaciji otrok vernih staršev, in to med šolskim poukom.

Ce bi šola služila ateizaciji družbe, potem bi morali iz tega nujno sklepati, da je ateizem državna „vera“ in da ima zaradi tega prednosti, kakršnih nima nobena druga vera. Po našem globokem prepričanju bi takšnega načela ne mogli združiti s splošnim pojmom svobode in pluralizma prepričanj. Ce človek nima pravice izročiti svojega prepričanja lastnim otrokom, temveč se otroci v obvezni šoli v tem pogledu sistematično tržejo iz njihovega duhovnega sveta, potem se zares srečujemo s kršitvijo pravic staršev in dostojanstva samega otroka. To bi bilo nezdržljivo z javno zagotovljenimi človečanskimi pravicami.

Govorjenje, da mora biti šola popolnoma znanstvena, je nekaj drugega od govorjenja, da mora biti šola v službi ateizacije. Vse

dobronamerne ljudi prosimo, naj ti dve stvari dobro ločijo in se vedno izogibajo vsaki zmešnjavi. Tudi drugim naj pomagajo, da bi se tako iz zavesti ljudi odstranilo mišljenje, da je ateizem zadeva izkustvenih znanosti.

Iskreno želimo, da bi se pojmi na tem področju razčistili in da bi postavili vsakega od njih na svoje mesto, ker nas govorjenje o šoli kot nekem sredstvu ateizma globoko vznemirja, ne služi pa nobeni pozitivni stvari.

„VERSKA SVOBODA VKLJUČUJE TUDI PRAVICO DO GRADNJE CERKVENIH STAVB“

7. Opozorimo naj še na težave, ki jih imajo verniki nekaterih krajev z dovoljenji za gradnjo verskih objektov. V zadnjem času celo doživljamo, da se preklicujejo nekatera že dana dovoljenja, obljubljena pa se ne dajejo. V posameznih primerih so zaradi tega verniki utrpeli tudi veliko gmotno škodo, ker so brez koristi porabili denar za načrte, za potrebne papirje in za pripravo gradnje.

Logika pravice do verske svobode vključuje pravico do dovoljenj za gradnjo in odpiranje verskih prostorov. Ce je izpovedovanje vere vernikom z ustavo zajamčeno in je vera po svoji naravi usmerjena v izpovedovanje in doživljanje te vere v skupnosti, potem mora verska skupnost očitno imeti možnost, da neke organizira verska sreča-

nja, sestanke, skupne verske obrede.

Versko doživetje je vedno spodbujalo tudi najgloblje umetniške navdihe. Tako so rastle brezštevne zgradbe, s katerimi se narod ponaša kot z najlepšimi uresničitvami svojega genija in kot z najdragocenejšo kulturno dediščino. To je zgodovinsko dejstvo, ki spremlja vsako religijo. Seveda ne nameravamo zdaj izrečno govoriti o vprašanju umetniškega ustvarjanja na področju cerkvene arhitekture. Na to samo opozarjamo, ker je prav, da imamo tudi to pred očmi.

Opozoriti hočemo vse iskrene in dobronamerne ljudi, da razmislijo, kako je omogočanje, da verske skupnosti gradijo zase verske prostore, tesno in bistveno povezano s priznavanjem ustavnih svoboščin vernikom in z zagotavljanjem njihove enakopravnosti.

V novih predelih naših mest stane tudi znaten del vernikov. Menda ne bo v to nihče podvomil in trdil, da so priseljenci z vasi sami ateisti. Resnično človeško sožitje med občani zahteva, da se tem vernikom ne preprečuje ustanavljanje njim lastnih verskih središč in graditev verskih objektov zlasti takrat ne, kadar bi gradnji nasprotovali vplivni posamezniki ali kakšne manjše skupine ljudi, seveda proti večjemu številu drugih občanov, ki si gradnjo takšnih objektov žele ali pa ji vsaj ne nasprotujejo.

Menimo, da bi morali čimprej

utrditi občutek ustavnosti tudi na teh področjih, ker mnogi postopki, ki se ponekod dogajajo, povzročajo samo veliko škodo naši družbi. Mar naj se še vprašamo, kakšno ozračje ustvarjajo takšni postopki med verniki? Mar naj se še čudimo, če se verniki počutijo vse bolj drugo-razredne občane?

Sodimo, da bi mogli na tem področju z veliko lahkoto odstraniti vse težave, ki globoko prizadevajo in zaskrbljujejo vernike. Pravzares ni razloga, ki bi še naprej opravičeval takšen odnos do uresničevanja utemeljenih pravic verskih skupnosti, odnos, ki ga moremo — v najblažji obliki — imenovati stališče neutemeljenega in nevarnega omahovanja.

„NOČEMO PREVZETI POLITIČNO-POSREDNIŠKE VLOGE. NITI NE ZAHTEVAMO DELEŽA PRI OBLASTI“

8. Ob koncu želimo javno povedati, da najodločneje zavračamo vsa namigovanja, ne glede na to, v kakšni obliki jih kdo postavlja, kot da želimo škofje v tej družbi in v tej državi prevzeti neko politično-posredniško vlogo, v kateri bi bodisi v političnih telesih bodisi s političnim delovanjem zastopali vernike kot nekakšni njihovi politični voditelji. Te misli so daleč od naših namenov in nihče ne more za takšno misel najti sledov v dopisih Zvezni ustavni komisiji, ki sta ga

najširši javnosti posredovala Glas-koncila (štef. 19/1973) in Družina (štef. 36/1973), niti v kakšnem drugem našem javnem nastopu.

Izjavljamo, da nikakor nimamo namena niti želje, da bi iz Cerkve kot ustanove naredili politično predstavnico vernikov kot občanov. ker se vedno spominjamo besed 2. vatikanskega cerkvenega zbora „Zelo važno je, posebno v družbah, ki jih sestavljajo privrženci različnih nazorov, da pravilno pojmujejo odnos med državno skupnostjo in Cerkvijo in da jasno razlikujemo to, kar vrše kristjani, bodisi posamezno bodisi po združenjih, v svojem imenu kot državljani, ki jih vodi krščanska vest, od tistega, kar vrše v imenu Cerkve skupne s svojimi duhovnimi pastirji“ (CS 76, 1). Kot škofje se zavedamo svoje odgovornosti na duhovnem področju.

Izjavljamo, da je popoln nesporazum, če že ni zlonamernost, ko nam pripisujejo stremljenje za deležem pri politični oblasti. Želimo, da bi to izjavo pazljivo preudarili na vseh pristojnih mestih in da bi naše korake presojali v njeni luči.

„VERUJEMO, DA JE ZGODOVINSKO DOGAJANJE NARAVNANO K VSE VEČJEMU OSVOBOJENJU ČLOVEKA“

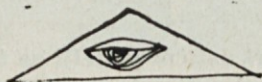
9. Verujemo, da je zgodovinski razvoj človeštva naravnan k vse večjemu osvobojenju človeka, da bo

kot posameznik in kot član skupnosti rešen vsake prisile in se bo v skupnem prizadevanju z drugimi trudil za splošno korist ter živel tako, kot mu narekuje vest, v gotovosti in miru, od vsakega spoštovan in vsakega spoštuječ. Ta želja izvira iz globine človeškega jedra. Vključuje vse človeka vredne vrednote, med katerimi so tudi narodna zavest, jezik, kultura, zgodovina, gmotne možnosti za človeka vredno življenje, kot tudi vse druge, ki človeku pomagajo, da je bolj človek.

Ta naša razlaga želi prispevati prav k temu razvoju. Vse smo povedali v popolni svobodi, z namenom, da tako prispevamo pomemben delež h konstruktivnemu dialogu za čim boljše in čim popolnejšo uresničenje splošnih koristi vseh prebivalcev te države in te družbe. Verujemo, da nas bo s prav takšno dobronamernostjo, s kakršno smo govorili, kdo tudi poslušal, seveda v čim večjo korist za vse ljudi v tem prostoru in tem času zgodovinskega razvoja naših narodov in človeštva.

JUGOSLOVANSKI ŠKOFJE

V Zagrebu, 11. oktobra 1973



Metode komunizma

.. Metode širjenja borbena-marxističnega brezboštva v komunističnih državah: Nadaljevanje.

3. Šola proti veri.

Sola — tako poudarjajo marksisti — je v duhu znanstvenega pojmovanja sveta, v duhu marksizma in leninizma in v največjem stiku z življenjem in z delom ljudstva.

„Naša šola — pravi češki vzgojni minister Cisar —, je izključno državna šola, je zadeva socialistične države, je poklicana, da formira vso mladino po komunističnih idealih...“

Komunistična vzgoja je celostni proces, ki naj zajame vsega človeka. Uvede ga naj v znanstveno poimovanje sveta, v socialistično moralo, v patriotizem, v socialistični internacionalizem.

Vera nima mesta v tej šoli. Osvoboditev verskih idej, ali kot navadno marksisti pravijo, verskih predsodkov in sprejetje znanstvene razlage sveta, je bistvo vzgoje.

a. Osnovna šola.

Brezbožna vzgoja predpostavlja predvsem izključitev vsakega verskega vpliva.

Marksistični učitelji se trudijo, da otroke stopnjo na stopnjo uva-

jajo v znanstveno, to je brezbožno pojmovanje sveta. Svet vodijo zakoni in ti ne dopuščajo nobenega mesta za nadnaravni poseg.

Ker pa vedo, da so za otroci njihovi starši, zato se stalno obračajo do njih. Priganjajo jih, naj ne vpišejo svojih otrok k verouku. Če jih bodo vpisali, jim ne morejo obetati lepe bodočnosti, pa tudi njim samim lahko škodujejo. Duhovnikom neprestano jemljejo avtoriteto. Dolže jih vsemogočih pregreh. Pravijo: „Če se pripeti, da bo otrok ubogal duhovnika v čisto nedolžnih zadevah, se lahko zgodi, da ga bo pozneje ubogal v nemoralnih, nečloveških in državljansko škodljivih rečeh.“

b. Srednja šola.

Korak naprej v osvobojenje verskih predsodkov in v znanstveno, brezbožno gledanje na svet nudi srednja šola.

Vera je večkrat ovira za vpis na srednjo šolo. Mnogi jo zato skrivajo. V srednji šoli večkrat pišejo ankete. Ob začetku leta se navadno glasi: „Ali veruješ, da Bog biva? Če misliš, da, navedi razloge; če pa si prepričan, da ne, utemelji.“

Vsi predmeti srednje šole so v brezbožnem duhu. Posebej še:

filozofija, zgodovina, zemljepis, fizika in biologija.

V posebnih tečajih ali v raznih seminarских nalogah obdelujejo teme, ki jim naj pokažejo zastarelost vere in sodobnost brezboštva. Take teme so: Nastanek zemlje in vesoljstva, Nastanek vere, Zakaj je treba sprejeti znanstveno, brezbožno, pojmovanje sveta, Reakcionarna vloga Cerkve v družbi za ohranitev kapitalizma, Materialistično pojmovanje človeštva in družbe. Z znanostjo proti veri...

Učencem je treba pomagati — tako poudarjajo marksisti, da se bodo rešili verskih idej in cerkvene morale, ter se oklenili napre-

dnih idej življenja in razvoja. K temu naj pomagajo tudi študijski krožki, obvezno branje in seveda mladinske organizacije.

c. Univerza.

Na univerzo nima vsak dostopa. Možnost ima le tisti, ki ga priporoči krajevni odbor.

Na univerzi pa je polno upeljevanje v znanstveno, brezbožno, pojmovanje sveta. Posebej še na filozofski in medicinski fakulteti. Neprestano so na dnevnem redu tečaji o marksizmu in leninizmu. V njih obravnavajo vsemogoče teme, n, pr.: Temelji znanstvenega ateizma, Nastanek človeka. Nasta-



Zimska idila

nek in razvoj vere, Reakcionarna vloga Vatikana v zgodovini, Neskladje med znanostjo in vero, Kaj so pravzaprav čudeži, Znanstveno predvidevanje in verske prerokbe, Neskladje med vero in komunistično moralo...

Posledica take vzgoje, od otroškega vrta preko osnovne in srednje šole do univerze, je navadno popolna brezbriznost. Mladi na, čeprav v splošnem ni marksistična, je vendar brezbrizna ali še bolj točno: ne veruje nič.

4. Konflikt med šolo in starši.

Verni starši in šola prideta pogosto v konflikt. Starši se trudijo, da bi otroci ostali verni. Šola pa skuša vero iztrgati in jim napolniti srca z brezbožtvom.

Ta pojav marksisti takole razlagajo: „Svoboda in avtentična veličina človeka prideta v konflikt s preteklostjo, ki je na poti do izginotja. Pamet se bori proti čustvom, napredek proti tradiciji, otrok proti očetu in materi.“

Učitelj ima seveda državo za seboj. Starši so sami. Učiteljem pomagajo tudi psihiatri. Ti uče: „Naša raziskovanja so dokazala, da so verni bolj nagnjeni k nevrozi. Verni so postavljeni v težke konflikte.“

Starši v obrambo jemljejo avtoriteto učitelju, učitelj pa staršem, Otroci pa gredo naravnost svojo pot, pot anarhije, prevratnosti, zablod; so brez idealov.

III. Brezbožstvo in žena.

Marksisti so spoznali, da družba prej ne bo brezbožna, dokler ne pridobe žene.

Ko je govor o vprašanju vzgoje o verskih predsodkih, se navadno ponavlja: „Je pod verskim vplivom matere, njegove stare matere ali pa tete.“

Vprašanje, kako za brezbožstvo pridobiti ženo, je bilo zato na programu številnih študijskih dni. Najprej so poskušali po zgodovinski poti. Ženam so pripovedovali, da so bile v preteklosti izrabljane, brez moči. Ker niso imele nikogar, ki bi jim pomagal, so se oklepale nadnaravnih sil, Boga. — A po tej poti jih niso veliko pridobili. Učinkovitejša je bila druga pot. Žena naj zapuste domove; otroke naj izroče starim ljudem, otroškim vzgojiteljicam; same naj si služijo; postanejo naj vendar enako pravne možem. Posledica te taktike je bila dvojna. Otroci so bili zapuščeni, žene pa sredi življenja, izpostavljene vsem mogočim vplivom. Pogosto so jim govorili: Kje je Bog s svojo pravičnostjo in s svojim usmiljenjem, ko pa je na svetu toliko trpljenja?

A. S.

(Bo še)



Strah jih je pred bodočnosjo

Kakor lahko izvemo iz revij in časopisov, ki prihajajo iz domovine, tam vladajoči režim napoveduje različne spremembe, predvsem pa poostritev ukrepov, ki postavljajo marksizem za izključno idejno vodilo slovenskemu človeku od zibelke do groba.

Skoraj tridesetletna doba vladanja, bolje rečeno diktature nad slovenskim narodom, ni mogla vsiliti te miselnosti večini prebivalstva. Majhno število članov Zveze komunistov predvsem pa kristolovstvo velikega dela teh, molkbrez moči odpora ali neodločenost starejših, ter odklon ali brezbriznost mladih, povzročajo režimu velike skrbi. Nekdaj obljubljenega raja, pravične družbe, v kateri bodo vsi enaki in imeli vsega v izobilju, niso mogli uresničiti. Delavci so ostali še vedno v podrejenosti odločujočim organom podjetja in stranki. Samoupravna družba in socialistični humanizem obstajata samo v besedah in na papirju.

Čas je pokazal tudi slovenskim komunistom, da pripadnost vsaki ideji, čeprav imajo nje nosilci oblast v svojih rokah, zahteva odpovedi, morda več kot v časih opozicije in revolucionarnih podvigov. Izgleda, da te življenjske nujnosti niso hoteli sprejeti, zato imajo v svojih vrstah odkrite ali prikrito odpadnike, grešnike, ki išče-

jo le osebne koristi in ugodje. Zaradi strahu pred vodstvom si poiščejo zaščitnikov ali pa imajo dvojne obraze. Ta dvojnost, razlika med teorijo in prakso, je vzela tistim, ki so kdaj verjeli, še zadnjo trohico vere v marksizem in njegovo sposobnost rešiti vsakokratne družbene probleme.

Zavedajoč se svoje nemoči pred kruto življenjsko realnostjo in poloma ljudske oblasti, je spravilo komuniste v strah. Bojijo se jutrinjega dneva. Zato so začeli ponovno z močnejšimi grožnjami, s ponovno reformo tolikokrat na papirju deklariranih in nikoli realiziranih političnih, gospodarskih in socialnih reform.

Konec ideologij.

Že dolgo jih skrbi nezanimanje mladih za marksizem. Poleg tega pa je ponovno stopila v ospredje med mlado potrošniško družbo že teorija o koncu ideologij, ki je pred dobrimi desetimi leti tudi drugod po svetu imela precej privržencev.

Znanost je s svojimi dosežki preseгла vsako ideologijo. Ta je omogočila izobilje tvarnih dobrin. Zato so izginili slojni konflikti in razredni boj. Tega je zamenjal boj za družbeni status. Ker se vsi pehajo le za tvarne dobrine, je bil glede vseh osnovnih družbenih vrednot in ciljev dosežen neke

vrste kompromis. Ideje ljudi ne zanimajo več, zedinili so se na največjem in najbolj racionalnem zadovoljevanju potreb. To je privedlo do tega, da ni več bistvenih razlik med levico in desnico, med socializmom in kapitalizmom. To naj bi dokazal nazadnje tudi sporazum Združenih držav s Sovjetsko zvezo in Kitajsko.

Ta problem so slovenski komunisti obravnavali v aprilu 1973 v okviru novo ustanovljenega Centra za razvoj in širjenje marksizma pri univerzitetnem odboru ZKS Ljubljana. Iz razpravljanj se razbere, da so pripravljene sprejeti konec marksizmu nasprotnih ideologij kot nekaj samoumevnega, trepetajo pa za usodo svoje ideologije, ker je po njihovem edina znansvena, humanistična in za dobrobit človeštva potrebna.

Mišje luknje in klerikalizem.

Pogosto se voditelji vladaioče stranke zaničljivo izražajo o svojih idejnih nasprotnikih. Navadno se to začne s povzdigovanjem zmage ob koncu vojne. Po njihovem je bil klerikalizem dokončno premagan na slovenski zemlji. Tisto malo klerikalcev, ki jih ni zadela maščevalna roka, pa se je skrilo v mišje luknje. Toda čudo. Po tridesetih letih ti klerikalci še živijo. Izgleda, da se množijo. Še več, predrznejo si zapustiti svoje luknje in pridejo na dan. Ko režimu slabo gre, so vsega krivi. Se

nanje huduje, ker ogrožajo pridobitve socialistične revolucije. Grozi na levo in desno, s poostritvijo diktature proletariata, doslednim izvajanjem nekdanjih brionskih sklepov in navodil Tito—Dolančevega pisma. To dokazuje, da je na slovenski zemlji že veliko „klerikalcev“ in mora biti zemlja zelo posejana z mišjimi luknjami, da jim povzročajo tako velike skrbi.

Navadno naprtijo klerikalizem vsemu, kar ne diši po marksizmu. Tudi če mlad kaplan igra nogomet z otroci po veroučni uri, če škofje branijo nerojene otroke pred brezvestnimi umori, če se zavzemajo za pravice Cerkve in vernikov, že delajo klerikalno propagando.

Posebej je nerazumljiva afera okrog dovoljenja za gradnjo cerkve v Žužemberku, prav tako odklonitev dovoljenj za cerkev v Novi gorici in drugod. Če je socialistična oblast tako utrjena in priljubljena pri ljudstvu, zakaj strah pred enim svetiščem, ki oblast ne bo stalo niti beliča in se bodo v njem zbirali verniki, da se zahvalijo in priporočijo svojemu Bogu. Seveda Boga mogočni oblastniki zanikajo. Če Boga po njihovem res ni in so verni ljudje nazadnjaški ali celo neumni, kako naj potem ogrožajo režim, ki razpolaga z vso silo totalitarne države. Ta strah pred svetiščem dokazuje, da o svojem zanikanju Stvarnika niso trdno prepričani in bi jim novi hram s svojim stolpom

kot prstom božjim vzbujal vest, predvsem pa zavest krivde.

Vsa sila državne oblasti hoče preprečiti s vsemi sredstvi, da bi ljudje po svoje mislili, zato je odpravljena svoboda misliti, povedati svoje mnenje, pokazati svoje prepričanje, biti drugačen, to je živeti kot svobodno bitje. Strah jih je svobodnih ljudi.

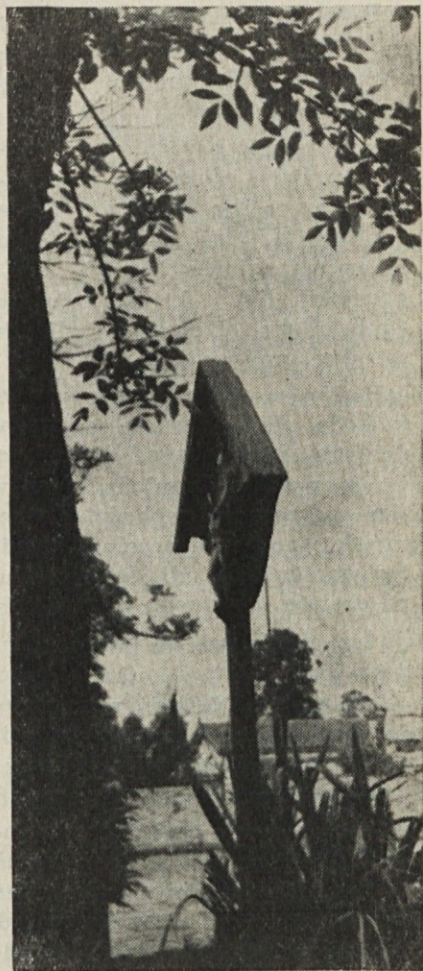
Izseljevanje, devize in marksizem

Preglavice povzročata tudi izseljevanje. Doma ni dela. V tovarnah je preveč delavcev. Mladi ljudje so iztrgali iz kmečkih družin in odtujili zemlji, družinam vzeli matere, saj je v Sloveniji čez 40 odstotkov vseh žensk zaposlenih izven doma. Ustvarili so umetno brezposelnost. Tako polje ostanejo neobdelana, otroci brez mater ali še hujše, da žene ne marajo biti matere. Brezposelnici in oni, ki doma niso zadovoljni z zaslužkom ali položajem v službi gredo na tuje. Tako je že okrog 75 tisoč Slovencev v deželah zapadne Evrope, predvsem v Zapadni Nemčiji.

Pravijo, da so dobri delavci in tudi varčni. Eni se bodo vrnili, drugi ne. Zopet bo nova slovenska kri ostala na tujem.

Italijanski jezuit p. Federico Lombardi pravi, da se Slovenci in Hrvati izmed vseh izseljenskih skupin v Zapadni Nemčiji najbolj držijo svoje skupnosti. Večina jih je z njo povezanih. Največ se jih

udeležuje nedeljske službe božje in prejema zakramente. Todá dobri pater to pripisuje dejstvu, da pač zato, ker doma niso imeli zadevne svobode, v tujini pa to priliko izrabijo. (Glej Civiltá Catto-



V križu je upanje

lica, št. 2955/56, str. 209—219.)
Za veliko večino to ne drži, ker imajo tudi doma naši verni ljudje dovolj korajže, da pokažejo brez strahu svoje prepričanje.

Med slovenskimi izseljenci v Zapadni Nemčiji deluje 15 duhovnikov. Imajo jih radi. Ti skrbijo za njihovo versko in narodno ohranitev. Toda tudi to ni vseč režimu. Hudujejo se, da se izseljenci premalo naročajo na domače časopise, skoraj nič, emigracija pa pošilja med nje svoje publikacije tudi zastoj. Tako vznemirja delavce kar 236 emigrantskih listov, ki jih izdajajo emigrantske skupnosti različnih narodov Jugoslavije.

Bojijo se stika izseljencev s svobodo. Poleg vsega drugega dobrega in slabega ljudje na tujem, posebej še mladi, ki so v večini, spoznajo svobodo. Če se vrnejo, spoznanje nesejo s seboj ga posredujejo tudi drugim. Tu pa obstaja nevarnost. Hrepenenje po svobodi je človeku prirojeno in zelo nalezljivo. Zagonetka je, kako to preprečiti. Najbolj enostavno bi bilo izseljevanje prepovedati. S tem bi pa odpadel vir deviz, ki so nujno potrebne za izravnave deficita zunanje trgovinske bilance. Odločitev niha med devizami in ideološko pravovernostjo. Ker obstoj režima ni odvisen samo od marksizma, ampak nazadnje tudi od deviz, so se odločili za devize, ki jih delavci pošiljajo iz kapita-

lističnih dežel in rešujejo marksistični režim, ki jim doma s svojo družbeno ureditvijo ne more nuditi dostojnega kosa kruha.

Vladajoče manjšine se pollašča strah in ga odganja z različnimi ukrepi in reformami, večina se pa utrjuje v upanju, da bo prišel zaželeni dan svobode.

Avgust Horvat

Pavel VI.:

Pomanjkanje smisla za edinost

Naša dušnopastirska tenkočutnost trpi še zaradi druge rane, ki je kriza smisla za združevanje, za edinost. Posledice tega splošnega pojava čutijo tudi razni civilni družbeni krogi. Temu dejstvu so tudi številne skupine našega organizativnega cerkvenega aparata doprinesle nemajhen delež.

Nočemo sedaj natanko pregledati težkih in globokih vzrokov tega pojava, rajši hočemo gojiti prepričanje, da bo iznajdljiva ljubezen Cerkve, v duhu sprave, znala stkati primerne pomirjevalne odnose. To je potrebno za povečanje oziroma obnovo duha edinosti znotraj in zunaj Cerkve. Cerkev je in mora biti: socialno in skrivnostno telo Kristusovo. Bog daj, da bi nam sveto leto rodilo nov dokaz tega občestvenega duha!

Evharistija —

vir in višek krščanskega življenja

Najvišji in zadnji cilj človeškega življenja je dokončno in večno združenje z Bogom, od katerega bomo prišli in h kateremu se vrnemo. Le v Bogu bomo našli svoj mir in svojo blaženost, po večno lepi misli svetega Avgušтина: „Zase si nas ustvaril, o Bog, in ne-se mirno je naše srce, dokler v tebi ne počiva.“

Temu našemu nemirnemu hrepenjenju prihaja usmiljeni in dobrotljivi Bog naproti v sveti Cerkev, ki jo je Gospod Jezus ustanovil kot vesoljni zakrament zveličanja. Njej je izročil sedem zakramentov, ki so studenci njegovih milosti, učinkovita zveličavna sredstva, s katerimi kliče Gospod vse kristjane, v kakršnih koli razmerah in v vsakem stanu, vsakerega po njegovi lastni poti k isti popolni svetosti, katere polnost ima Oče sam.

S krstom so verniki včlenjeni v Cerkev, z neizbrisnim znamenjem določeni za bogoslužje krščanske vere in so, prerojeni v božje otroke, dolžni pred ljudmi izpovedati vero, ki so jo po Cerkvi prejeli od Boga. Zakrament birme jih popolneje zveže s Cerkvijo, jih obogati s posebno močjo Svetega Duha in jim tako nalaga strožjo dolžnost, da kot resnične Kristusove

priče z besedo in dejanjem razširijo in branijo Cerkev. Ko se udeležujejo evharistične daritve, ki je vir in višek krščanskega življenja, darujejo božjo žrtev in z njo sami sebe. Nadalje v svetem obhajanju evharistije pokrepčani s Kristusovim telesom nazorno razodevajo enoto božjega ljudstva, ki jo ta najvzvišenejši zakrament pomenljivo označuje in čudovito uresničuje. Tisti, ki pristopajo k zakramentu pokore, prejemaajo od božjega usmiljenja odpuščanje Bogu prizadejane žalitve in se hkrati spravijo s Cerkvijo, ki so jo z grehom ranili in katera se z ljubeznijo, zgledom in molitvijo trudi za njihovo spreobrnjenje. S svetim bolniškim maziljenjem Cerkev bolnike priporoča trpečemu in poveličanemu Gospodu, naj jim polajša in jih reši; celo spodbuja jih, naj prispevajo svoj delež k blagru božjega ljudstva tako, da se svobodno zedinjajo s Kristusovim trpljenjem in njegovo smrtjo. Z zakramentom svetega reda postavlja Cerkev v Kristusovem imenu duhovnike, ki naj bodo pastirji vernega ljudstva z božjo besedo in milostjo. Končno zakrament svetega zakona posvečuje življenjsko zvezo med možem in ženo in postavlja temelj kršč. družini.

Tak je nauk 2. vatikanskega koncila, podan v njegovi konstituciji o Cerkvi (11). Po teh tolažljivih izjavah se v tem zadnjem članku naše revije, potem ko smo lansko leto razmišljali o zakramentu pokore in njenem dopolnjenju, ki je bolniško maziljenje, ustavimo pri zakramentu sv. Eucharistije, h kateremu so usmerjeni vsi ostali zakramenti in se v njem Kristusov prihod na skrivnost in milosti poln način v življenju Cerkve uresničuje.

Obnovimo na kratko zadevni verski nauk, kakor ga je podal tridentinski koncil, čigar dogmatične ugotovitve proglašajo 2. vatikanski koncil kot nedotakljive; nato pa se seznanimo še z nekaterimi novimi odredbami najvišje cerkvene oblasti, ki pogosto prejemanje svetega obhajila vsem vernikom širokosrčno olajšujejo.

NAUK TRIDENTINSKEGA KONCILA

O namenu postavitve najsvetejšega zakramenta koncil takole uči: „Naš Zveličar je pred svojim od-



hodom k Očetu postavil ta zakrament, v katerem je razlil vse bogastvo svoje božje ljubezni do ljudi. Hotel je, da z njegovim prejemanjem obhajamo njegov spomin in oznanjamo njegovo smrt, dokler ne pride soditi svetá. Njegova volja je, da naj bi verniki prejemali ta zakrament kot duhovno hrano, s katero naj se hranijo in krepcajo, živeč življenje njega, ki je dejal: „Kdor mene uživa, bo živel po meni, (Jan 6, 58); prav tako pa kot zdravilo, s katerim naj se rešijo vsakdanjih grehov in varujejo smrtnih. Hotel je tudi, naj bo poročstvo naše prihodnje slave in srečne blaženosti ter simbol enega telesa, ki mu je on glava, s katero naj bomo kot njegovi udje povezani z najtesnejšimi vezmi vere, upanja in ljubezni.“

O pripravi na vredno sveto obhajilo pa sveti zbor naslednje naroča: „Če je nespodobno udeležiti se kakršnega koli svetega obreda razen s svetim spoštovanjem, je jasno, da mora biti kristjan, čim bolj se zaveda svetosti in božanstva tega nebeškega zakramenta, tembolj pozoren, da se mu ne bliža brez velike in svete spoštljivosti, zlasti ko se pri apostolu berejo one strašne besede: ‚Kdor nevrečno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razločuje telesa Gospodovega‘ (1 Kor 11, 29). Zato je treba spomniti vsakogar, ki se želi obhajati, zapovedi istega apostola: ‚Naj torej vsak sebe presodi‘ (1,

Kor 11, 28). Trajna navada Cerkev potrjuje, da je taka sodba samega sebe potrebna, da se ne bi nihče, kdor se zaveda smrtnega greha, če še tako misli, da se ga kesa, približal k svetemu obhajilu, ne da bi se preje spovedal. Tega pravila se morajo za vedno držati vsi kristjani, ne izključivši duhovnike, ki nimajo dolžnost maševanja, razen če ni mogoče dobiti spovednika; če pa je duhovnik zaradi nujne dolžnosti maševal, ne da bi se prej spovedal, se mora spovedati naknadno ob prvi priložnosti, to je čim preje.“

Za sklep sveti zbor „spodbuja in roti pri prisrčnem usmiljenju božjem, naj verniki v te svete skrivnosti Jezusovega telesa in krvi s stanovitno in trdno vero verujejo in jih s srčno pobožnostjo častijo, da bodo mogli ta nebeški kruh pogosto prejeti in jim bo v resnici življenje duše in stalno zdravje duha, v čigar moči jim bo dano, da iz te bridke romarske poti morejo dospeti v nebeško domovino, kjer bodo ta angelski kruh, ki ga zdaj uživajo pod svetimi podobami, uživali brez zagrnjaja.“

NOVE OLAJŠAVE GLEDE OBHAJILA

Objavila jih je kongregacija za disciplino zakramentov v svoji instrukciji *Inmensae caritatis* — testament neskončne ljubezni z dne 29. januarja 1973. Instrukcijo

je odobril in potrdil sveti oče papež Pavel VI.

V uvodu je rečeno, da Cerkev s temi novimi odredbami v svoji skrbi za duše želi pospeševati pobožnost do svete Evharistije, ki je višek in središče krščanskega bogoslužja. Ne da bi v najmanjšem okrnilo najgloblje spoštovanje, ki ga dolgujemo temu tako velikemu zakramentu, okolnosti časa vendarle svetujejo, naj se vernikom pot do svetega obhajila olajša, da se bodo mogli pogosto in z večjo polnostjo udeleževati sadov mašne daritve in se tako z večjo gorečnostjo in velikodušnostjo posvečali službi božji ter blagru Cerkve in ljudi.

„Instrukcija podaja svoje norme v naslednjih štirih točkah: 1. Izredni delivci svetega obhajila 2. Večje možnosti, da se more sveto obhajilo prejeti dvakrat na dan. 3. Olajšanje evharističnega posta v korist bolnikom in starim ljudem. 4. Pobožnost in spoštovanje, dolžni najsvetejšemu zakramentu, kadar se evharistični kruh polaga vernikom v roke.



Naj bodo v tem redu v glavnem podane navedene norme svete kongregacije.

IZREDNI DELIVCI OBHAJILA

1. Instrukcija navaja različne okolnosti, v katerih more biti potrebna pomoč izrednih delivcev obhajila: Izven maše, kadar bi bilo težko ponesti sveto obhajilo, zlasti če gre za sveto popotnico, oddaljenim bolnikom; pa tudi če je število bolnikov, zlasti v bolnicah in podobnih ustanovah tako veliko, da je potrebno več delivcev za obhajilo. Da tedaj ne ostanejo brez pomoči in tolažbe tega zakramenta verniki, ki se v stanu milosti in s pravim in pobožnim namenom žele udeležiti evharistične gostije, je sveti oče imel za potrebno postaviti izredne delivce obhajila pod naslednjimi pogoji: I. Krajevni škofje so pooblašeni, da dovolijo sposobnim osebam, posamezno izbranim za izredne delivce v posameznih primerih ali tudi za stalno, da si sami dajo evharistični kruh, ga podeljujejo drugim vernikom in ga pone-sejo bolnikom na njihove domove. To je dovoljeno tedaj, kadar manj-ka duhovnik, diakon ali akolit, ali kadar so ti zadržani po drugih dušnopastirskih opravilih ali po bolezni in starosti; tudi tedaj, kadar je število vernikov, ki žele prejeti sveto obhajilo, tako veliko, da bi se preveč zavlekla sveta maša ali delitev obhajila izven

nje. II. Isti krajevni škofje imajo pravico dovoliti duhovnikom, ki so postavljeni v sveto službo, da sami določijo sposobno osebo, ki naj jim pomaga deliti obhajilo v danem slučaju. III. Redni škofje lahko delegirajo to pravico svojim pomožnim škofom, škofovim vikarjem in delegatom. IV. Glede izbranih oseb naj velja naslednji red, ki se po pameti tudi lahko spremeni: lektor, gojenec velikega semenišča, redovnik, redovnica, moški ali ženski vernik, V. V kapelah redovnih družin obojega spola naj se ta služba v danih primerih zaupa predstojniku ali prednici oziroma njih namestniku. VI. Če je čas za to, naj se podeli izbranim osebam ta sveta služba po obredu, ki ga je v ta namen sestavila in objavila kongregacija za bogočastje 29. 3. 1973. Duhovniki pa naj se zave-dajo, da so te olajšave dane le v dobro vernikov in za resnične potrebe in jih zato ne odvezujejo od dolžnosti dati obhajilo vernikom, ki ga postavno prosijo, še posebno, če ga je treba ponesti bolnikom. Izredni delivec obhajila naj bo za to službo, kot je dolžnost, pravilno pripravljen, naj se odlikuje po krščanskem življenju, po svoji veri in svojih dobrih navadah. Naj se trudi za to, da bo odlične službe vreden, naj pobožno časti najsvetejši oltarni zakrament in v tem daje zgled ostalim vernikom. Nikoli naj se ne izbere za to službo oseba, ki bi

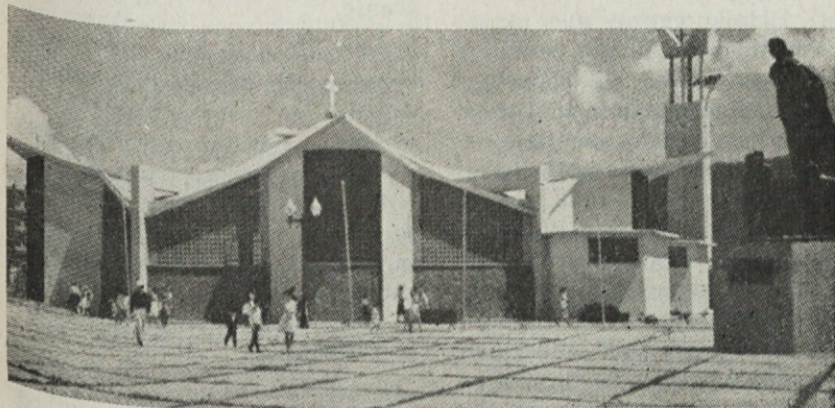
njena izvolitev vernike presenetila.

DVAKRAT ISTI DAN

2. Glede dvojnega obhajila en in isti dan instrukcija določa: dovoljeno je to za soboto popoldne ali zvečer, pravtako na predvečer zapovedanih praznikov, ako hočejo verniki zadostiti dolžnosti svete maše, čeprav so bili že zjutraj pri obhajilu. Isto dovoljenje velja za drugo mašo na veliko noč ali za eno izmed božičnih maš, čeprav so se že obhajali pri večerni maši velike sobote oz. pri polnočnici. Prav tako na veliki četrtek pri večerni maši, čeprav so prejeli obhajilo že pri maši posvečenja svetih olj. Poleg tega je to dovoljenje dano še za naslednje okolnosti: v mašah, v katerih se delijo zakramenti krsta, birme, bolniškega maziljenja, svetega reda in zakona in v mašah prvega obhajila;

v mašah, v katerih se posvečuje cerkev ali oltar; v katerih se polagajo redovne obljube ali se podeljuje kanonična misija; v mašah za rajne na dan pogreba in ob prvi obletnici; na praznik svetega Rešnjega telesa pri maši v stolnici ali v župnijski cerkvi; ob kanonični vizitaciji; ob priliki posebnih sestankov in redovnih kapituljev; v glavni maši ob evharističnih ali marijanskih kongresih, naj bodo mednarodni, narodni, pokrajinski ali samo škofijski; med glavno mašo posebnega združenja, romanja ali ljudskega misijona; kadar se mašuje za podelitev popotnice bolniku, se lahko drugič obhaja tudi njegove družinske člane in prijatelje, ki so navzoči. Pa tudi škofje sami lahko dajo tako dovoljenje, ako mislijo, da je dvojno obhajilo na isti dan zaradi izrednih okolnosti opravičeno.

Glede teh zelo razširjenih dovo-



Cerkev — središče bogoslužja božje besede in evharistije

ljenj pa instrukcija le poudarja, da ostane staro pravilo enega samega obhajila na dan v svoji polni veljavi in ga zgolj zaradi pobožnosti ni dovoljeno kršiti. Navadni želji po ponovnem obhajilu je treba postaviti nasproti razlog, da bodo sadovi obhajila, ki krepí našo vero, ljubezen in ostale kreposti, tem večji, čim bolj pobožno ga prejmemo. Zato naj se verniki po sveti maši in obhajilu posvetijo izvrševanju dobrih del, ljubezni, pobožnosti in apostolatu in naj tako v dejanju in življenju pričajo o tem, kaj so po veri v tem zakramentu prejeli.

OLAJŠAVE ZA BOLNIKE IN STARE LJUDI

3. Olajšave evharističnega posta za bolnike in stare ljudi so naslednje: Že po stari navadi ni nobene dolžnosti evharističnega posta za sveto popotnico v smrtni nevarnosti. Bolniki, čeprav niso stalno v postelji, lahko prosto zaužijejo pred sveto mašo ali obhajilom brezalkoholne pijače in tudi predpisana zdravila brez omejitve časa. Zadosti bo, če porabijo nekaj minut za pripravo na tako globoko skrivnost in tako izrazijo svoje veselje nad Gospodovim prihodom. Zapovedani evharistični post, to je vzdržanje od alkoholnih pijač in jedil eno uro pred obhajilom, ki je zdaj v navadi, se skrajša na več ali manj četrt ure za vse bolnike, ki so v bolnicah ali sana-

torijih ali tudi doma, čeprav niso vezani na posteljo; za stare ljudi, naj bodo doma ali v zavetiščih; za bolne duhovnike, čeprav niso v postelji in tudi za stare duhovnike, ki bodo darovali sveto mašo ali prejeli sveto obhajilo; za osebe, ki skrbijo za bolnike in stare ljudi in za njihove družinske članke, kadar jim je težko držati se posta celo uro.

OBHAJILO V ROKO

4. Glede delitve svetega obhajila v roko obhajancev, za kar so prosili različni škofje, pa instrukcija sledeče naroča: verniki naj se poučijo o dolžnosti spoštovanja in skrbnosti glede najsvetejšega zakramenta in drobcev, ki se od svete hostije lahko oddrobijo. V vsaki hostiji in pod vsakim njenim drobcem je Gospod Jezus dejansko in bistveno pričujoč. Dolgujemo mu najvišje, božje čiščenje.

Za zaključek pa instrukcija kongregacije vse vernike spodbuja, naj se po svetem obhajilu vredno Gospodu zahvalijo, vsak po svoji možnosti, stanu in zopslitvi. Naj imajo živo zavest, da so sadovi svetega obhajila veliki in številni tako za posameznike kot za družbo, ako ga prejemo z vero, spoštljivostjo, ljubeznijo in zaupanjem.

Alojzij Košmerlj

FREI:

VOJAŠKI UDAR JE REŠIL ČILE

Madridski dnevnik „ABC“ je objavil intervju z bivšim čilskim državnim predsednikom, krščanskim demokratom Eduardom Frei-
em. Freieve izjave, ki jih objavljamo v izvlečku, naj bralcem DŽ pomagajo h pravičnejši podobi o razmerah v Čilu, da ne bi podlegli enostranski gonji levičarskega tiska v svetu.

Paralelna vojska

„Po prizadevanju krščanskega demokrata Juana de Dios Carmo ne je državni svet odobril zakon o nadzorstvu nad orožjem. Po tem zakonu so vojaki pred 11. septembrom dobili zakonito pravico, da zaplenijo ogromna skladišča orožja. Marksisti so z vednostjo in odobravanjem Salvadorja Allende-ja uvozili ogromne količine orožja, ki so ga skrivali po stanovanjih, uradih, tovarnah, trgovinah. Svet ne ve, da so čilski marksisti razpolagali z boljšim orožjem po številu in kvaliteti kot pa redna vojska. Imeli so orožja za več kot 30 tisoč ljudi.

Vojaki so rešili Čile in nas vse. Ne morem reči, da smo že zunaj vsake nevarnosti, ker oborožene sile še zmeraj odkrivajo nova

skladišča orožja. Civilna vojna je bila do potankosti pripravljena od marksistov. In tega svet ne ve ali pa noče vedeti.

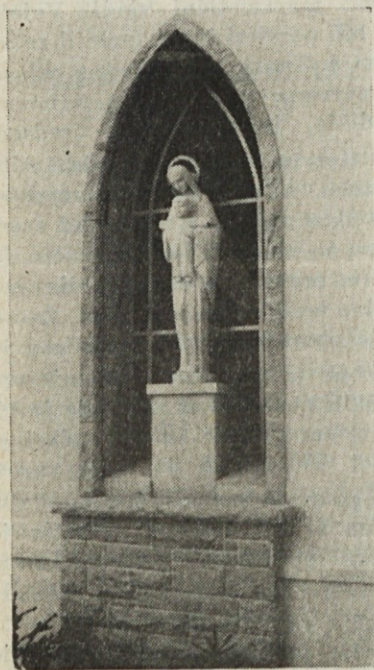
Neustavne pasti Allendeja.

Kar je treba poudariti, je udeležba študentov vseh vrst pri hru-pnem gibanju upora čilske družbe proti marksistični vladi. Vojaki so bili pozvani in so spolnili zakonito dolžnost, ker je sodna oblast kongresna zbornica in vrhovno sodišče, javno obtožila predsedništvo in njegov režim da kršita ustavo. Allende je hotel vzpostaviti komunizem z nasilnimi sredstvi, ne na demokratični način, in ko je prevarana demokracija uvidela, je bilo že prepozno. Že so bile oborožene mase gverilcev in skrbno pripravljeno uničenje vojaških poveljnikov. Allende je bil spreten politik in je prikrival past. Vendar se ne more varati vsega sveta ves čas. Ošabno ustoličen z vso ustavno oblastjo je moral predsednik priznati lastno neustavnost. Dežela je prejela orožje za paralelno vojsko in to orožje je bilo rusko. Danes kdo trdi, da je bilo to orožje redne vojske, fotografirano tu in tam.

Toda jaz bi rad vedel, kdaj je imelo čilsko vojaštvo rusko orožje.

Pravica do upora.

Zakaj se je lagalo po svetu? Zakaj v Evropi, ki niso poznali Allendeja ne naše drame, idealizirajo tako nesramnega človeka, kot je Allende, bolj nesramnega v političnem kot v moralnem pomenu. Vem, da je bil Allende razumen človek, plitev govornik z lahkoto izražanja, prikupen v obče- vanju in šaljiv, politik pa v smislu politikanstva. Toda ni bil ne ideo- log in ne državnik. Iskal je, kako



Marija — Mati božja

bi se obdržal na vrhu oblasti. Oblast ga je oslepila in nabreknila njegovo prirojeno ošabnost. In tako je bil prisiljen pogajati se s svojimi političnimi nasprotniki, se pravi s tovariši marksisti, in se jim najbrž vdati. Hotel se je poga- jati, vendar brez sleherne dobre volje, tudi z nami, s Cerkvijo in oboroženimi silami.

Kadar vlada ne mara spolnjeva- ti socialnih zakonov, kadar pov- zroča gospodarski kaos, kadar zapira in pobija delavce, ki napo- vedo stavkanje, in tepta pravice, se pravica do upora spremeni v dolžnost.

Vsa Unidad Popular je dosegla le 34 odstotkov glasov. Krščansko demokracijo napadajo vsi ravno zavoljo tega, da smo izčrpali po- slednjo možnost, da bi preusmirili politiko Unidad Popular. Trudili smo se, da bi se vse povrnilo na pot zakonitosti. Odgovarjali so nam z odlašanjem in neodkrito- stjo, nikdar nismo prišli do kon- kretnih in pozitivnih rezultatov.

Tri točke.

Hočem poudariti 3 točke. Prvič da je Unidad Popular zavestno izvajala politiko, ki bi pripeljala do kaosa in splošnega brezumja. Drugič, da so vojaške sile dejan- sko rešile deželo popolnega uni- čenja. Tretjič, da krščanska de- mokracija tega ni želela. Noben si ne želi operacije raka, vendar pride čas, ko se je treba operirati

za rakom. Naši kirurgi so bile oborožene sile in narod je zahteval njihov poseg vztrajno, hrupno in junaško.

Vse podržavljeno.

Uradno so priznali 300 odstotkov inflacije, dejansko pa je inflacija dosegla 600 odstotkov. Vse je bilo podržavljeno. Nameravali so podržaviti tudi časopisne kioske, da bi preprečili širjenje marksističnega tiska. Trgovina je bila v njihovih rokah. Istočasno se je organizirala tajna paralelna vojska, se je uvajal črni trg v rokah marksistične birokracije. Izdelki so imeli uradno nižjo ceno od dejanskih stroškov proizvodnje, na črno pa so jih prodajali za petkratno ali desetkratno ceno.

Ni bilo agrarne reforme, ampak podržavljenje. Oboroženi gverilci so vdirali na posestva in se v imenu države s silo polaščali zemlje, ki so jo hoteli. Jemali so jo s silo lastnikom in jo potem pustili brez obdelovanja. Njihov cilj ni bil umno poljedelstvo, ampak kolektivno državno posestvo. Od noben brezpravnih kmetov je bil tolikšen, da so se masovno unirali udeležiti se zakonodainih volitev.

Pod našo vlado je dežela proizvedla od 13 do 14 milijonov centov žita. Allendejeva vlada je dosegla le 8 milijonov. Vsa proizvodnja je padla. Proizvajalna

možnost bakra je 900 tisoč ton. Unidad Popular je obljubila dosegati 820 tisoč ton, ni pa dosegla niti 500 tisoč ton.

Velika prevara.

Ljudje v Evropi si sploh ne predstavljajo, kako je bilo to. Zaspila jih je velika laž o mirnem prehajanju demokracije v komunizem. Toda to ni mogoče, nasprotje je notranje, v sami stvari. Toda Allende, ki ni bil ideolog, pač pa spletkar, je vedel, da ni mogoče in je zato uporabljal pest. Vznemirljivo je, da v Evropi o tem niso obveščeni. Naša dežela je opustošena. Treba je, da se ljudje drugih dežel o tem prepričajo. Treba je, da prevlada resnica na podlagi nespornih dokumentov in z razkritjem sramotnih dejanj.“

MOLITVENI NAMEN

S p l o š n i : Da bi kristjani zmeraj izpričevali svoje razpoznavno znamenje — ljubezen.

M i s i j o n s k i : Da bi uknili v vseh narodih, plemenih in skupnostih rasno in versko diskriminacijo.

ONEZIM

UBEŽNI SUŽENJ IN ŠKOF.

Pismo apostola Pavla Filemonu je vredno vzeti v roke in ga pazljivo prebrati. Na prvi pogled piše o čisto osebnem apostolskem opravilu, a je čudovita priča, kako je apostol ravnal s pobeglim sužnjem Onezimom, ki je postal prav po srečanju s sv. Pavlom kristjan, škof in mučenec.

ZAUPAL SE JE PAVLU

Bilo je med leti 61 in 63 po Kristusu. Apostol Pavel je bil prvič kot ujetnik v Rimu. Vsak obisk v ječi je uporabil za apostolsko delo. Med najzanimivejšimi je bil prihod pobeglega sužnja Onezima.

Tega neukročenega dečka je bil Filemon, bogat trgovec v Kolosah v Mali Aziji in dober Pavlov prijatelj, kupil na suženjskem trgu in odštel zanj precejšnjo vsoto; spadal je pač med „blago“ boljše vrste. Gospodar sam mu je dal ime Onezim! Kako naj se zadovolji z usodo sužnja? Pri Filemonu se mu ni godilo najslabše. In vendar je hotel svobodo!

Okradel je gospodarja, pretihotapil se je prav do Rima, stekališča vseh brezdomcev iz prostrane države.

Ko mu je pošel denar, se je v stiski domislil apostola Pavla in kristjanov. Poznal jih je, da so dobri in da ga ne bodo izdali, če se jim zaupa. Poizvedoval je in dognal, kje lahko najde apostola. Končno je stal pred Pavlom, strf, pa tudi mehak, ostro opazujoč vsako njegovo kretnjo, s tankim prisluhom za vsak odtенок njegove besede.

„KRISTUSOV SUŽENJ“ GOVORI O BOGATINU

Sv. Pavel ga je mirno poslušal. Onezimu se je duša olajšala. Prosil je, naj ga odkupi. Bal se je vrniti h gospodarju. Dobro je vedel, da ga sme krvavo prebičati, mu izžgati na čelu znak, da je begun, poslati ga do smrti pod zemljo, da goni mlinske kamne — tak je bil pač zakonito veljaven običaj.

Apostol je odkimal. Ni ne hotel ne mogel dati zanj samo denarja. Ponudil mu je več. Resnično svobodo. Govoril mu je o Bogatinu, ki je odkupil ves svet, raztrgal dolžno pismo vsakemu človeku. Pokazal mu je nov dom, kjer bo Onezim srečen, deležen prisrčne

dobrote in jo bo še sam drugim delil.

Onezim ga je poslušal in poslušal. Gledal je možati, v trpljenju in notranji sreči poduhovljeni in apostolov obraz. In zasvetila mu je skrivnostna luč vere, ki je s svojo toploto ožarjala trideset let apostola Pavla, „Kristusovega sužnja“.

Kmalu je razumel, da je božji Sin dal prostost in enakost vsem ljudem, da med njimi ni več razlike, da so si bratje v istem Očetu. „Tukaj ni več ne Grka ne Juda, ni divjaka ne Skita, ni sužnja ne svobodnega, ampak je vse in v vsem Kristus“ (Kol 3, 11), ki je sam „podobno hlapca nase vzel“ (Flp 2, 7), da nas iztrga iz Sata-nove sužnosti.

POPOLNOMA SVOBODEN KRISTJAN

In kmalu je bil tudi Onezim srečen kristjan, pripravljen umreti za Boga, za nove brate, posebno za Pavla. Ni vedel, kaj in kako bi mu povrnil. Tudi apostol ga je vzljubil, njegova potrpežljivost mu je prijala. Rad bi ga bil ohranil zase. Pa vendar ni smel. Državnih zakonov se je hotel držati in ne kršiti gospodarskih pravic. Zato naj Filemon sam odloči, pokaže naj, kolikšna je v njem moč bratovske ljubezni!

Odločeno je bilo: Onezim naj se

vrne v Kolose, h gospodarju. Onezim se ni več plašil pred kaznijo. Pogumen je postal in dovolj močan, da je vse prenesel. Božja milost v njem ni bila prazna. Bogu je zaupal brez oklevanja.

SVETI SUŽENJ IN ŠKOF

In tako se je Onezim v spremstvu duhovnika Tihika vrnil k Filemonu. Apostol Pavel mu je dal na pot priporočilno pismo za gospodarja in za družbo bratov, ki se je v njegovi hiši zbirala k „obedom ljubezni“.

Preberimo zdaj še enkrat pismo Filemonu! Bolje bomo razumeli, kakšen vzgojitelj je bil apostol Pavel, razumeli pa še prav posebno, kako je vera odpravila suženjske vezi in razumeli tudi, kako je Onezim sam postal svetnik. Preberimo posebej iz pisma sv. Pavla Filemonu od 8. do 21. vrste! Iz zgodovinskih poročil o nadaljnji življenjski poti Onezima je zanesljivo to, da ga je stara Cerkev tako vzhodna kakor zahodna, prištevala svetniškemu zboru. Ime Onezim se med misijonarij, škofi. spoznavalci in mučenci ob koncu prvega stoletja večkrat imenuje. Nihče pa zraven ne pove, da je bil tisti Onezim nekdanji suženj — o tem se ni ne govorilo ne pisalo. Omenja in hvali se samo sveto življenje. Cerkvени koledarji Onezima navadno štejejo med mučence.

kaj pravite?

Kdaj prvo sv. obhajilo

V nekaterih župnijah in celo škofijah se zdi, da začenjajo odlašati s prvo sv. spovedjo in prvim sv. obhajilom otrok do nekako 8. do 10. leta. Ali je Cerkev morda spremenila dosedanjo prakso in zakonodajo?

Najprej je zanimivo tudi to, da marsikateri od teh duhovnikov hoče v mnogočem drugem iti nazaj k praksi prve Cerkve, pri tem pa pozabljajo, da so prav v prvotni Cerkvi dajali otrokom obhajilo že takoj pri krstu.

Kar zadeva sv. spoved, izkušnja kaže, da se otrok prav kmalu zaveda, kaj se pravi žaliti Boga s svoji-

mi majhnimi prestopki. Ne smemo čakati s spovedjo do tiste dobe, ko je otrok zmožen smrtnega greha, kajti tudi spoved malih grehov je zelo priporočljiva. Človeka naredi pozornega na glas svoje vesti, pazi tudi na majhne prestopke in mu tako pomaga vzgajati nežno vest — kar vse mu pomaga, da postane njegovo razmerje do nebeškega Očeta vedno lepše.

Kar pa zadeva sv. obhajilo, je sedanji predpis jasen. Pravi takole: „Izven smrtne nevarnosti se po pravici zahteva za obhajilo bolj polno poznanje krščanskega nauka in vestnejša priprava, to se pravi takšna, da otroci poznajo po svoji zmožnosti verske skrivnosti, ki jih je treba izrecno verovati za zveličanje in da pristopijo k Najsvetejšemu zakramentu s pobožnostjo, primerno njihovi starosti“ (c. 853 in 4). Predpis je zadosti jasen, ne potrebuje razlage. Otrok torej za prvo sv. obhajilo ne potrebuje tistega verskega znanja, ki se po pravici zahteva od odraslih. Zadosti je šča poznanje vere v skladu z njegovo zmožnostjo in pobožnost primerne na njegovi starosti.

Kdo sodi o tej otrokovi sposobnosti? Cerkveno pravo določa, da je to „spovednik in otrokovi starši ali pa njih namestniki.“ Ti sodijo, če so otroci zadosti pripravljeni za prejem sv. obhajila.

Ni mogoče torej dati bolj podrobnih določil za vsak posamezen primer. Če bi sodba spovednika in staršev še ne bila zadostna, poteni

naj še župnik izrazi svoje mnenje. Istočasno pa cerkveno pravo župnikom nalaga skrb, da bodo otroci pravočasno prejeli sv. obhajilo.

Še vedno velja tudi predpis, da mora vsak vernik vsaj enkrat na leto prejeti sv. obhajilo.

Tako ne morem uvideti, na kaj se sklicujejo nekateri duhovniki, ki odlašajo prvo obhajilo svojih najmlajših župljanov. Psihologija ugotavlja celo, da prihajajo danes otroci redno prej do rabe razuma, kot se je to dogajalo še pred nedavnim. Zato imajo pravico še bolj zgodaj pristopiti k prvemu sv. obhajilu.

Na drugi strani si pa tudi odkrito priznajmo: če bi se zahtevalo za obhajilo ne vem kakšno poznanje verskih resnic, ali ne bi potem tudi mnogi odrasli morali ponovno h katekizemskim uram, da si pridobijo potrebno znanje.

Zdi se mi, da bi se prizadeval našim otrokom resna duhovna škoda, in tudi krivica, če bi jim polpretvezo neke naše boljše uvidenosti in boljše otrokove priprave preprečevali zgodnji pristop k angelski mizi. Tudi tu velja Kristusova beseda: Pustite male k meni:

A. K.

Odnos do očeta

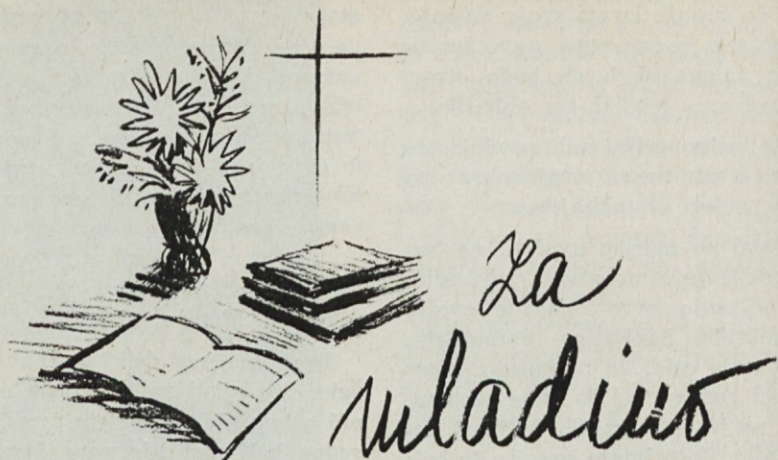
1. Moj oče zahteva, da mu povem vse, kar se godi v moji notranjosti. Jaz imam pa vtis, da

moj že priletni oče prav malo ve „o moderni mladini“. Je zelo negativen do današnje mladine. Vse vidi samo črno. Zato se pred očetom zapiram sama vase. Prav malo govoriva. Zato je v družini veliko napetosti in celo prepira, pri čemer posebej trpi mama.

Marija

Draga Marija!

Tvoj oče res dela majhno napako. Ne misli na to, ali pa ne ve nič o tem, da se dekleta tvojih let vedno bolj zapirajo vase, ker morajo same rešiti vse težke probleme, ki se pojavljajo v njih ali pa v svetu ob njih. Oče postopa s teboj še preveč kot z majhnim otrokom. Seveda pa tudi tvoje postopanje ni pravilno. Ni prav, če se pred očetom tako zapreš, čeprav je to nekoliko razumljivo. Pametno bi naredila, če bi očetu čim več zaupala, tudi če ne dobiš vedno pravega odgovora. Posebej ne smeš podcenjevati očetove modrosti, ki si jo je pridobil v svojem dolgem in bogatem življenju. Če pa kljub temu vedno znova ugotoviš, da te res ne razume in da te kdo drugi bolj razume, potem očetu vsaj s tem ustrezni, da mu pripoveduješ bolj „nedolžne stvari“ iz šole, o tvojih prijateljicah in podobno. Tako boš na lahek način preprečila nesoglasja in napetosti v družini, po drugi strani boš pa vendar obdržala pravico, da ohraniš zase skrivnosti, ki jih ne maraš razodeti svojemu očetu.



V besedi topli, v rokah močni...

V tem času, ko se zelo pogostokrat ponavlja pomen in globino človeške komunikacije, se prav mi, mladi kristjani in mladina sploh, zelo radi navdušimo nad novim in tako pozitivnim gledanjem na medčloveške odnose.

Odkritosrčni dialog in globoko premišljevanje naj bodo dejavniki, kateri omogočijo pričakovano mirno sožitje med ljudmi.

Skupno delo bo vodilo v pravi napredek celotnega človeštva.

Ni zaman, če si enkrat stavimo vprašanje, kakšna je moja beseda. Beseda kot orodje mojega krščanskega življenja. Kristjana, soigralca svetovnega iskanja Boga in miru.

Začetek in iskra te besede mora biti ljubezen do bližnjega, ki bo kakor sonce oblila z rumenimi žarki mnoga drevesa in obrodila sadje.

Ljubezen ni popuščanje, temveč kakor pravi sv. pismo: "...Božji vaš govor: Dá, dá; ne, ne; kar je več kot to, je od hudega."

Odgovornost besede: (sv. pismo) "Povem vam pa, da bodo za vsako prazno besedo, ki jo ljudje izgovore, na sodni dan dajali odgovor."

Ozirajoč se na Jezusove misli naj bodo Kristusovi delavci: v besedi topli, v rokah močni, v očeh pa modri kot človeški izrak božje mogočnosti in neizmerne dobrote. Ob določenem času bo njihovo delo poplačano z večnostjo.

Pavel Fajdiga mi

Zakaj ne smem vedeti?

Tebi, Monika!

Pred kratkim sem prišel do edinstvenega zaključka. Ko sem govoril mladim dekletom, sem med drugim omenil besedo plod (embrio). Takoj sem občutil, da jim ta beseda nič ne pomeni, ker so njihovi obrazi ostali indiferentni. brez zanimanja, kakor bel, nepopisan list. Lahko bi rekel katerokoli drugo besedo. Dekleta so bila stara od 14. do 16. leta.

To se mi je še večkrat zgodilo in je naredilo name zelo globok vtis. Vendar samo s tem, da me je pretreslo, nič ne opravi. Začelo me je zanimati, kaj dekleta vedo in česa ne vedo. Mnogokrat so

uganile pomen besede le po smislu stavka, kakor da bi jim govoril v tujem jeziku. Včasih jim je kaka beseda pomenila le nek ovoj brez prave vsebine in ugibale so, če se morajo ob besedi počutiti neprijetno, če jih mora biti sram ali če naj se smejejo.

Zanimanja jim ni manjkalo. Ra-
de bi vedele pravi smisel besed.
vendar niso vedele, kje bi ga iska-
le, koga bi vprašale, da ne bi
„kradle“. Včasih imajo res nepri-
jeten občutek, da „kradejo“.

Približno takole se ti zgodi. Ra-
da bi vedela pravi pomen besed,
kakor so: „nosečnost“, „spočetje“,
ali „spolni nagon.“ Ko si sama v



Prizor iz igre Dva para se ženita v Slomškovem domu, ki jo je režiral Stanko Novak

svoji sobi, izkoriščaš priliko in brskaš po ensiklopedičnem slovarju. Medtem ko listaš, pride mama.

„Monika!“

„Da“, odgovoriš nekoliko v zadregi.

„Kaj pa iščeš?“

„Jaz? Nič. Rada bi vedela, katerega leta je bil rojen Cervantes.“

Zakaj ta neodkritost? Ne veš, kaj bi ti rekla mama, če bi vedela, kaj iščeš. Res niso vse mame take, vendar nekaj jih je, ki bi nekoliko ostro nastopile.

Še drugi načini so, kako zvedeti smisel ‚prepovedanih‘ besed. Plehka površna literatura, ki govori o spolnosti. Na skrivaj ti jo posodi tvoja sošolka. Vendar to „znanje“ je iztrgano iz lepega ozračja pravega reda in presajeno v motno in kalno mlakužo napačnih izkušenj, ki s svojim omamnim vonjem zastrupljajo tvoje misli, pa tudi tvoje vedenje in tvoje življenje. Tako se pride do napačnih nazorov, da je splav samo zadeva slabotnega dekleta, ki ji je „spodrsnilo,“ da je ljubezen sladko in opojno stanje, neka dišava čustev, da je spolno občevanje tako neobhodno potrebno kakor hrana ali pijača...

..Res ni potrebno da brskaš po slovarju, še manj, da iščeš informacij po revijah ali v površnih, dvoumnih in nespoštljivih razgovorih. Dovolj si stara in pravico imaš, da odkrito vprašaš, kar te zanima, in kar moraš vedeti, da

se vzgojiš in oblikuješ v doraslo dekle. Ne gre tukaj samo za znanstven pomen besede, ker beseda nikoli ni sama, nikoli ni v praznem prostoru, pač pa se družijo z drugimi in tvorijo nova razmerja; z Bogom, s človeškimi bitji, z okoljem. Prav zato mora biti postavljena v pravi red.

Ni dovolj vedeti, kaj je ljubezen, vedeti je treba, da se mora spoštovati njeno pravo vrednost, kakor tudi njena možna tveganja. Na ta način beseda ni le preprosto podajanje znanja; je tudi predajanje kulture, ker je pristna podobnost resničnosti. Vtopi se vate, v tvoje življenje, tvoje misli in dejanja. Obogati te, ti da moči za dobro in te oboroži proti slabemu.

In to je veliko. Dovolj, da se soočiš z resničnostjo. Otto Goldmann.

M. Mt.

Se nadaljuje.





Greš,

Jezus,

z menoj?

**Poglej tisto okno, Gospod, za katerim
sedi tisti starec**

Vidiš, na pol se skriva za zaveso, ki jo veter komaj opazno vzgiba. Tista najemniška hiša, v kateri živi, se Ti ne zdi, da je preveč zapuščen prostor, da bi bila človeka vredno stanovanje, Jezus?

Sedi za kuhinjsko mizo in gleda skozi okno, čeprav ne vidi bogve kaj. Živi skupaj s sestro, katera pa ves dan dela izven doma. Ničesar nima početi. Nima denarja; vse kar ima, je čas.

Kaj pomeni on v **mojem** življenju, Jezus? Kaj ima opraviti z menoj? Nič? Kako, da ne? Pač! On je Tvoj brat in Ti ga ljubiš. Kaj to pomeni? Ne vem jasno, kaj naj si pri vsem tem mislim. Spoznal sem le, da hočem nekam dostojanstveno in vidno pokazati, da se čutim odgovornega za njegovo usodo — prav po farizejsko...

Malo se je odmaknil od okna. Morda se je splašil, ker je opazil, da sem s pločnika dolgo časa gledal v njegovo okno. Nisem ga hotel nadlegovati, Gospod; hotel sem mu le dati vedeti, da se nekdo zaveda, da on živi tam zadaj za oknom, da ni pozabljen, da je Tvoj brat. Ali on to sluti? Daj, da se mu bom še bolj približal, ne da bi ga s tem žalil in obešal na veliki zvon!

Otroci se smejejo, Jezus, na stopnišču najemniške hiše

Deklica je starejša, in kot zgloda, so ji zaupali varstvo nad obema mlajšima, njenima bratcema.

Naenkrat začne jokati in bratca jo skušata tolažiti. Sedaj je spet vse mirno in ona se smeje.

Toda kaj jih čaka, Gospod? Njihov dom je zanikrna podrtija na kencu temne, mrke ceste brez srca. V kakšno šolo bodo šli? Bo polna enakih otrok? Ali bo hiša prve nčenosti kraj, kjer bo spočet obup nad življenjem? Ali bo šola spremenila njihov srečni smeh v jezno mržnjo, ki jo bodo kot masko nosili vse življenje? Daj jim dobro, prijazno gospodično učiteljico. Ti, Gospod, ki si bi! tako neznansko dober z malimi!

Gledam njihove obraze brez vitaminov in se zavem, da so oni delo ma tudi naše žrtve, posebno kadar govorimo, kako so ti otroci simpatični, pa ne spremenimo razmer, ki bodo sčasoma naredile njihove obraze trde in srca zagrenjena.

Ali bodo imeli ti otroci kako možnost, Jezus, da pridejo do prave vzgoje in si tako pomagajo do lepšega življenja? Bodo kdaj vedeli, kaj je človeško dostojanstvo in ljubezen in zdravje? Jezus, ko gledam te otroke, me je strah, kaj bo z njimi in z nami vsemi.

Malcolm Boyd

Bo še

Otto Goldmann.

V jutru se začne življenje

Vse je mimo. Končno vendar. Dolga šolska in vajeniška doba je za tabo. Pred seboj imaš življenje, veliko in obsežno. Podoben si ladji, ki je v pristanišču čakala na dragocen tovor in jutri odpluje na morje, na veliko potovanje proti obalam drugih kontinentov.

Da ladja varno plove ob nevarnih ožinah, da ne nasede na sipine, da se ne zadene ob drugo ladjo, potrebuje vodnika, ki jo vodi. Dobro mora poznati pot in nevarnosti poti, da prav vodi ladjo.

Res bi bil nespameten, kdor bi si v takem položaju upal reči: „Jaž že vse znam, ne potrebujem vodnika.“

Nihče ni v taki nevarnosti kakor tisti, ki se smatra za dovojn močnega in učnega, da sam sodi svoje življenje. Gotovo bo doživel brodolom. Kmalu, morda že jutri bo veliko trpel.

„In kaj meni to mar,“ bo marsikdo rekel.

Ob udarcih se naučimo.

Da, to je možno. Ampak... Marsikdo je ob začetku svojega velikega potovanja doživel toliko hudega, da je obstal na poti kakor invalid, brodolomec za vse svoje življenje.

Izučilo ga je — morda. Vendar življenjske izkušnje pridobljene na ta način so predrago plačane. Morda nas stanejo vso našo srečo.

Boljše je, da se naučiš ob izkušnjah drugega, ki je že živel življenje, ki ve, kako stvari stojijo, in ti hoče pomagati.

Svoboden, končno vendarle svoboden!

Tako praviš ti. Tako govore vsako leto mlada dekleta in fantje, ki končajo šole.

Svoboden — česa? Ne boj se. Nočem ti kraditi tvojega veselja. Res je, da si osvobojen veliko stvari, ki so do sedaj držale tvoje življenje v strogem redu. Velikokrat so se ti mogoče zdele kakor prisilni jopič. Z vsakim bolj svobodnim gibom si občutil, da te ta strogi red teži in reže. Na primer: šolski urnik. Moral si biti v sobi vsako jutro točno ob osmih. Red v domači hiši. Ob devetih si moral biti doma, če ne...

Mlad si, vendar nisi več otrok in hočeš živeti svojo svobodo. Vendar: Kaj pomeni svoboda?

Mnogi govorijo o svobodi in mislijo na razbrzdanost, kakor da biti svoboden pomeni, da vse naredijo lahko po svoji volji. To pa je nemogoče. Naše življenje potrebuje nekega reda, kjer lahko vzklije in raste dobrota in pravičnost. Svoboda pomeni, da vsak lahko hodi svojo pot brez nevarnosti, da bi ga drugi porivali ali zapostavljali.

Bo še.

„Iz drobtinic“

- Prevzetje in napuh človeka oslepita; le ljubeznivi pobožnosti je resnica odkrita.
 - Komur jesti ne diši, nima pravega zdravja; komur pa dober nauk mrzi, kaže, da se za hudo pripravlja.
- za storjeno hudo, za zamujeno dobro in pa za izgubljeni

Anton Martin Slomšek



Mladinska pošta

Kaj naj storim?

*Ce vidim prijateljico v neprimer-
ni obleki, ali naj jo opozorim ali
naj iz obzirnosti molčim?*

Ce sta res prijateljici, je odgovor lahek. Seveda jo moraš opozoriti in jo s tem obvarovati moralne odgovornosti in verjetno kake ne-
všečnosti na cesti. Čim bolj nepri-
merna je obleka, tem večja je tudi
odgovornost.

Pazi le, da ne boš po nepotreb-
nem žalila, da boš res iskala dobre-
ga svoji prijateljici in ne zadošče-
nje sama sebi.

Opozorilo, ki ni povedano z vso
ljubeznijo in obenem z vso rahlo-
čutnostjo (taktom), bo morda preje
predmet prepira kakor resničnega
spoznanja. Zato, ne boj se, opozori,
a pazi, kako to storiš!

Vpliv politike

*Ali vpliva politika na cerkveni
nauk?*

Cerkveni nauk je božji nauk in
ta se ne spreminja.

Vendar živimo v svetu, ki ima v
različnih dobah in različnih krajih
različne potrebe.

Cerkev razlaga svoj nauk na na-
čin, z besedami, ki se ji zdi dobi
in kraju primeren. Poudarja resni-

ce, ki so za določene razmere poseb-
no važne. Včasih se ji zgodi, da
pri tem pozabi poudariti katere
druge, morda manj važne, a to so
posledice človeške omejenosti.

Nauk Cerkve pa je vzvišen nad
človeške pomanjkljivosti, ker sloni
na razodetju. Bog pa se na politiko
ne ozira.

Ce imaš kak konkreten dvom, pa
se še oglasi.

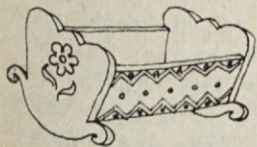
Misijonarji

*Zakaj se povišuje delo misijo-
narjev v tujih deželah, ko bi tu
imeli dovolj dela v svojem okolju?*

Kdo ima več priložnosti, da se
pouči v krščanskem nauku, prebi-
valec katoliške dežele ali nekdo, ki
je zrasel sredi poganskega sveta?

Tudi v krščanskih deželah je
veliko dela, a del tega bi morali
prevzeti krščanski laiki. V misi-
jonskih deželah pa je teh malo,
teža dela leži na misijonarju.

Le malo premisli, pa boš sam
spoznal, da je misijonstvo posledica
globoke vere v poslanstvo, ki ga
imamo kristjani v svetu. Ne gre
za poviševanje misijonarjev, a sam
boš priznal, da zapustiti družino,
prijatelje, domovino, zahteva neke
žrtve. Tej žrtvi vse naše priznanje
in občudovanje.



v družini

Vzgoja verskega čuta pri otrocih in mladini

Obstaja kotiček, kjer luč vere mirno gori in se tako okrepi, da je tudi veter sveta in celo viharji ne morejo hitro ugasniti. Ta kotiček je družina, družinsko svetišče.

V družinskem krogu morejo biti starši še gospodarji, tam jih ne more zatemniti ne politika, ne šola. Družina je edini kraj, kjer starši z vso svobodo velikokrat govore o Bogu in kjer morejo nemoteno ustvarjati ozračje svetega.

Poslati otroka v redovniško ali župnijsko šolo z namenom, da bo ona prevzela nalogo za verski vzgojo, je huda skušnjava, ki se ji starši mnogokrat vdajo. Ko so sami postavili prve skromne temelje poznavanja Boga, bi radi, naj bi najprej nadaljevali versko vzgojo pred vsem ali celo izključno duhovniki in redovnice. To je velika prevara, skušnja je pokazala, da ne samostani ne druge ustanove niso mogle nadomestiti družine. Zaupanje staršev v versko šolo ima uspeh le tedaj, če ji starši ne preložijo vse skrbi in če z njo sodelujejo.

„Kar prihaja skozi oči, vzgaja.“ Čim bolj človek dorašča, tem bolj spozna, da zna to, kar je v domači hiši spoznal. V dobi dozorevanja začne delati in neha sprejemati. V detinski dobi se postavljajo temelji vsem navadam, dobrim in slabim, ki se pozneje samo še razvijajo. Otroška doba je čas zaupanja in srečnega igranja, tudi sprejemanja vzgojnih navodil, stalnega vplivanja.

Kar vpliva na vaše otroke v tem času, niso vaši nauki v besedah niti ne vaši namerni dobri zgledi, temveč vaše neprisiljeno bitje in žitje, to, kar ste in kar živite. Tudi takrat, ko se vi ne zavedate, vas vaši otroci gledajo in od vas sprejemajo. E. Caffarel jo

dejal: „Otroci dihajo, jedo in pijejo življenje svojih staršev. Po načinu, kako starši živijo fizično, moralno in duhovno, na isti način bodo živeli njihovi otroci. Vzgoja je prelivanje življenja.“

To je dejstvo, katerega se moramo zavedati vsi, ki imamo opravka z vzgojo. Važna in pomembna je ugotovitev za starše: Naši otroci bodo živeli naše življenje, prav isto in prav tako. Kakšna skrb in kakšen strah, če je to življenje staršev le povprečno, površno! Ne bi veljalo: Kdor dvigne dušo, dvigne svet. Kako boste dvigali svet, odločujete sedaj v teh letih.

Vsak oče in vsaka mati mora reči: Če hočem vzgojiti svoje otroke, moram neprestano vzgajati, dvigati samega sebe.

Najgloblji vzrok temu vplivanju staršev na otroke je božja volja, ko se je Bog hotel razodeti otrokom preko staršev. Ko je nam hotel pokazati svoje najgloblje bistvo, je za sebe dejal, da je oče. Podoba božja v otrokovem srcu je taka, kakor so jo dobivali iz podobe vašega življenja. Božje kreposti prevzemajo otroci po vaših čednostih. Otroci bodo imeli o Bogu vedno tako idejo, kakor so jo sprejeli od vas.

Vsi drugi vzgojitelji, ki pridemo za vami do vaših otrok, smo v narsičem v svojih navodilih zelo nerodovitni, če otroci ne povežejo naših idej z onimi, ki so jih prejeli o Bogu in življenju v družini, po vas.

Vsemogočni se zdijo otrokom starši dolgo časa. Marsikateri otrok, ločen od doma, ko je bolan, vzdihne: Če bi bila moja mama tukaj, bi bil jaz že zdavnaj zdrav.

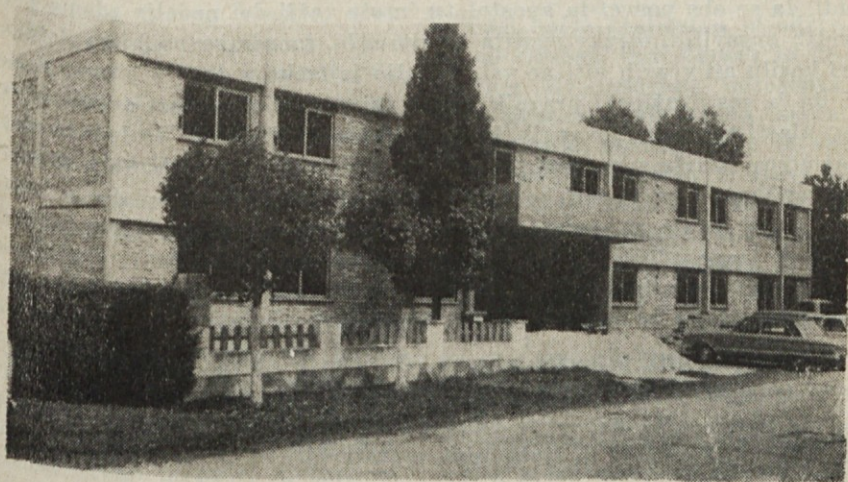
Čut pravičnosti tudi dobi otrok v družini. Zunaj nje se mu večinoma — vsaj po njegovem mnenju — godi samo krivica. Tisti, ki so na častnih mestih v zavodih, v šolah, so po mnenju otrok krivični ali hinavci. V družini vsak otrok prejme to, kar zasluži, četudi je kazen.

Ljubezni se priuči otrok v družini, ko jo prejema od staršev. V družini otrok spozna, da ni ne denar ne mehanika tisto, kar vodi svet, ampak ljubezen, ki jo okuša pri očetu in materi. Tudi pojem o ljubezni, ki jo ima Bog do njega in on do Boga, prejme otrok od ljubezni, ki jo je deležen od staršev. Ljubezen ga je rodila, ljubezen ga vzgaja. In starši bodo naučili otroke ljubiti druge, ko jih oni najprej ljubijo.

Da bodo otroci verni, naj pazi oče, da bo čimbolj veren, in prav tako tudi mati, da živi v njenem srcu resnična ljubezen do Boga. Večkrat se morate obračati na Boga, naj vas nauči ljubiti svojega otroka. Da bi jih prav ljubili, morate prositi Kristusa, kakor so ga prosili apostoli: Pokaži nam Očeta!

Kadar bodo otroci začutili, da vaša ljubezen do njih prihaja iz bežjega srca preko vašega, takrat ste jih naučili **pravega spoštovanja in prave ljubezni do Boga samega**, takrat ste naredili svoje otroke verne. Kristus je lepo opisal svoje razmerje do Očeta: „Zaupanje in ljubezen: Oče me vedno posluša, Oče ljubi Sina in mu pokaže vse, kar napravi in jaz delam samo to, kar je Očetu všeč. Oče in jaz sva eno.“

Staršem, ki se pritožujejo nad svojimi otroci, bi mogli odgovoriti z Jezusovimi besedami: „Sin ne more narediti nič sam od sebe, ampak kar vidi Očeta delati. Zato, kar stori Oče, stori tudi Sin.“ Je vredno vprašati, koliko staršev je toliko potrpežljivih, da otrokom vse pokažejo, da bodo otroci videli in storili to, kar jim je oče ali mati pokazala. Velja to tudi za **delo, poštenost**. Čudno, da imajo pridni starši lene, zanikrne otroke. Niso imeli časa, da bi pokazali otrokom, da naredijo to, kar v tistih letih otroci narediti morejo.



Pročelje še ne dodelanega zavetišča škofa dr. Gregorija Rožmana v San Justu pri Buenos Airesu (foto Lojze Erjavec)

Oddih pokaže očete in matere otrokom, ker jih jemljejo s seboj na počitnice, ne vzamejo jih pa k **delu**, zato se otroci tako naučijo od staršev počivanja, ne pa dela. Isto velja tudi za **luksuz**: ne biti preveč usmiljen v tem pogledu z otroci: Češ, mi nismo imeli, naj imajo vsaj otroci. Do določene mere! Da se ne naučijo preveč lahkega življenja, zato tolikokrat velja slovenski pregovor: **Šparovec najde cerovca** — Oče, ki je hranil, vzgoji sina zapravljlivca!

Glede vere je to še posebne važnosti: motijo se starši, ki bi mislili, da njihova **mirna vera**, ohranjena že leta in leta, brez znakov bojev in problemov, zadošča njihovim otroom, ki čakajo žive, dinamične vere, tudi s težavami, da vidijo, kako oče in mati znata rešiti te probleme. Kaj naj veliko koristi **družinska molitev**, če bi oče ne prišel nikdar zraven ali bi mati samo mimogrede pomolila s svojimi otroci! Za vsako stvar je treba najti in **vzeti čas**! Če bi se samo delali starši, da molijo, bi za otroka postala **molitev komedija**, ki jo bo čimprej opustil.

Posvečevanje nedelje je drug problem, ki ga morajo rešiti starši za svoje otroke. Morejo pasti v dve skrajnosti: Hočejo se **razvedriti** in k temu učijo tudi svoje otroke. Ko so jih prepričali, jih jemljejo s seboj z avtomobilom, ali gredo v kino, gledališče ali v družbo, ki za odrasle je, ni pa za otroke, zlasti za tiste, ki doraščajo. Morebiti še tudi, da se oba **posvetita apostolatu** in sta večji del nedelje zdoma pri svetih opravilih, otroke pustita samim sebi, morda se na hitro dobijo pri kosilu ali včasih niti ne vsi. Nedeljo je treba v družini organizirati, da je res družinski praznik, da se vsi počutijo dobro. So tudi izjeme, zlasti pri nas Slovencih, ko je toliko prireditev. Če je le mogoče, naj otroci starše spremljajo. Paziti bo pač treba, da ne bi vseh **prepirov** prihranili za nedeljsko kosilo. Mali otroci čudno gledajo podobo nebeškega Očeta v svojem; nekoliko starejši, ali potrpežljivo poslušajo ali izno odložijo žlico in čimprej izginejo iz družinskega okolja, v katerega se nikdar več ne vrnejo in tudi sami kasneje nikdar ne ustvarijo; tako se nesreča širi v rodove.

Sebe vzgojiti je prva zahteva. Če hočete starši vzgajati otroke, je to trda, a realna zahteva: Da boste postali in ostali res starši. Če hočete spremeniti otroke, se morate spremeniti najprej vi, če hočete. Da bodo otroci dobri in ljubeznivi, morate biti najprej vi sami vedno nekoliko boljši.

(Bo še)

Msgr. Anton Orehar.

Krščansko urejanje rojstev

Komisija za pastorcijo družine pri Medškofijskem pastoralnem svetu v Ljubljani je izdala knjigo za poročence „V dvoje.“ Iz nje objavljamo sestavek dr. Štefana Steinerja o krščanskem urejanju rojstev.

Pred skoraj 3.000 leti je dal Bog zapisati v svetem pismu: „Plodita se in množita“ (1 Mojz 1, 28). Po božjem načrtu in zapovedi sta zakonca posredovalca novih človeških življenj — in sicer z ljubeznijo.

ZIVLJENJE JE ČUDEŽ

1. Človeško življenje je čudež

S slehernim človeškim življenjem se začne nov svet, čudovitejši kot vse stvarno veselje, svet misli, svobode, hrepenjenja, ljubezni, sreče... in večnosti. Ta svet postane možen, ko se mož in žena združita v ljubečem in osrečujočem stvariteljskem dejanju.

Ko zakonca posredujeta novo življenje, ustvarjata vir sreče za nove ljudi. Nihče ne more biti srečen, če ne živi. Čeprav je nesmiselno, pomislimo naslednje. Ako bi nas kdo, ki more dati življenje, vprašal takrat, ko nas še sploh ni bilo, ali hočemo zaživeti, za kaj bi se odločili? Ali za življenje ali za večno ničnost? Gotovo bi se odločili za življenje. Življenje je pogoj za vse drugo. Življenje je pogoj za srečo.

Starši so največji naravni dobrotniki, ker posredujejo čudež življenja, z njim pa omogočajo človeku vse lepo, veliko, osrečujoče, večno. Ljubezen ustvarja čudeže. Samo ljubezen.

Starši posredujejo človeku navadno tudi krst. S tem se v človeku začne tudi nebeški svet, svet, ki je čudovitejši ko vse zemeljsko, odpre se mu veselje božje dobrote in milosti, božjega otroštva in posebne božje ljubezni. Kristusovo kraljestvo in Njegova sreča.

„Gospod župnik, še en človek bo v nebesih več,“ je vzkliknil neki župljan. Župnik ga je vprašujoče pogledal. „Rodil se mi je sin,“ je odgovoril župljan. „Prišel sem ga prijaviti za krst.“

Tudi božje kraljestvo je odvisno od staršev, tudi Cerkev in delovanje Kristusovega odrešenja, tudi nebеса, tudi večna sreča. Spočnenjanje, posvečevanje in vzgoja novih človeških življenj je poklic vseh poklicev. In to je poklic staršev, poklic, ki omogoča tudi čudežno srečo večnega življenja.

STARŠI SKUPAJ S STVARNIKOM

2. Starši sodelujejo s Stvarnikom

Bog je ustvaril svet. On je vodil razvoj sveta tako, da so nastali ljudje, možje in žene, starši. On jim je dal možnost, da morejo

izročati dalje življenje, ki so ga sami prejeli. To življenje se preliva iz roda v rod. Zakonci so kot v nekakšni božji olimpijski štafeti: plamenico življenja, ki jo je Bog izročil prvim zakoncem, podajajo iz roda v rod.

Bog je določil ves skrivnostni postopek spočetja in razvoja človeškega bitja. Temu bitju podari neumrljivo dušo. Bog daje staršem sredstva za telesno, duševno in krščansko vzgojo otroka.

Sv. pismo upravičeno uči, da je vsako starševstvo od Boga (Ef. 3 15). 2. vat. Cerkv. zbor ugotavlja: „Pri nalogi, ki jo imajo, da posredujejo in vzgajajo človeško življenje — v čemer je treba videti njihovo posebno poslanstvo — zakonci vedo, da so sodelavci Boga Stvarnika in tako rekoč njegovi razlagavci“ (CS 50, 2), to se pravi, da se po zakoncih učlovečuje božja stvariteljska ljubezen in utelesuje božja stvariteljska moč.

Z zavestjo, da Bog daje življenje po njej, se je krepila maha-bejska mati, da je mogla sprejeti sedem sinov. S to resnico je bodrila svoje sinove, naj ne zatajijo vere v pravega Boga, ko jih je hotel kralj Antioh II. z raznovrstnim mučenjem od te vere odvrti: „Ne vem, kako ste zaživel v mojem telesu. Tudi vam nisem jaz dala ne duha ne življenja ne mišljenja in nobenemu nisem jaz sklenila uda z udom. Potemtakem je Stvarnik sveta ustvaril človeka, kakor je začetnik vsega, kar je. V svojem usmiljenju vam bo zopet

dal duha in življenje, ker zdaj sami sebe prezirate zaradi njegovih postav“ (2 Mak. 7, 22—23).

SVOBODNI IN ODGOVORNI

Pavel VI. pravi v okrožnici „Človeško življenje,“ da so zakonci „svobodni in odgovorni Stvarnikovi sodelavci“ (tč. 1). Svobodni sodelavci zato, ker gre za sodelovanje iz ljubezni: iz ljubezni do Boga, ki je življenje dajajoča ljubezen; iz ljubezni do bližnjega, to je do novega človeka ki mu je življenje največji naravni dar; končno pa iz ljubezni zakoncev do samih sebe, saj se po njihovih potomcih nadaljuje njihovo življenje, rod, misel, vera, ljubezen itd. Resnično ljubiti je mogoče samo v svobodi.

Zakonci so dalje svobodni Stvarnikovi sodelavci, ker Bog njim prepušča, da glede na razmere, v katerih živijo, odločijo, ali naj imajo otroke ali ne, koliko naj jih imajo in kdaj naj jih imajo. Bog brez staršev ne ustvarja novih človeških življenj. Usoda teh življenj je odvisna od staršev, od njihove svobodne odločitve.

Kdor je svoboden, je za svoja dejanja odgovoren. Komu so zakonci odgovorni? Najprej so odgovorni Bogu. Bog je dal zakoncem roditeljske sposobnosti in določil, da se te sposobnosti uporabljajo za porajanje novih življenj. Zakonci so odgovorni glede teh sposobnosti Njemu.

Bog je po svoji naravi ljubezen.

Ljubezen pa se hoče dajati. Bog zato hoče dajati svoje življenje vedno novim in novim ljudem. Toda — v tem je odvisen od zakoncev! Tako je ustvaril svet, da je ves obstanek in razvoj človeštva položil v roke zakoncev. Brez njih svobodnega pristanka ne more ustvariti novega človeka. Zato Bog z vso pravico pričakuje, da bodo starši vedeli za to svojo soodgovornost in da bodo sodelovali pri njegovem načrtu.

Novi ljudje so tudi novi razodevalci božje popolnosti, novi božji častilci, lahko postanejo novi božji otroci, Kristusovi bratje in dobitniki njegovega odrešenja. Področje novih človeških življenj je torej veliko 'interesno' področje Boga!

Zakonca sta odgovorna božja sodelavca pri posredovanju življenja tudi drug drugemu. Oba sta namreč za to posredovanje nujno potrebna, oba imata enako pravico do sreče starševstva, oba imata dolžnost starševstva.

Odgovorna sta zakonca tudi vsak sebi. Svoje sposobnosti moramo uporabiti v skladu s svojim življenjskim poklicem in ciljem, sicer ne bi mogli doseči osebne polnosti in harmonije, kar je nujen pogoj za osebno srečo. Pravilna uporaba spolne sposobnosti in potomstvo človeka v marsičem spopolnjuje in harmonizira, torej osrečuje. Psihologija, življenjska skušnjava in tudi sv. pismo nam o tem pričajo. Kolika sreča so otro-

ci za starše, vedo morda najbolj tisti zakonci, ki bi jih radi imeli pa ne morejo.

Končno sta zakonca pri posredovanju novih življenj odgovorna tudi nasproti človeški družbi, družini, narodu, državi, Cerkvi, vsemu človeštvu. Brez novih ljudi bi vse te družbe propadle, brez zadostnih novih ljudi bi vse te družbe hirale in ne bi mogle prav izvrševati svojega poslanstva.

In ali nimata zakonca neko odgovornost celo nasproti svojemu še nespočetemu otroku, za katerega so dani vsi pogoji, da bi zaživel? Življenje je največji naravni dar, osnova za vse lepo, srečno ali večno. Ali ni tudi velika odgovornost: nekoga prikrajšati za življenje!

Poleg izkazovanja medsebojne ljubezni je porajanje novih življenj največja dolžnost zakoncev. Kdor te dolžnosti ne bi izpolnil, čeprav bi jo mogel, bi se težko pregrešil proti Bogu, sebi in bližnjemu.

(Bo še)



Zakon – skrivnost zavita v ljubezen

„Zbudi me, prosim, ob 6!“

Tako je rekel mož, ali bolje, ni rekel, ker že pet dni ni govoril z ženo. Naslednje jutro bi moral vstati bolj zgođaj kot navadno. Hotel je pripraviti budilko, a je bila pokvarjena. In si je mislil... Da! Sedaj ji lahko pokaže, da neomajno vztraja pri svojem sklepu in ne bo prej spregovoril, dokler ne bo ona prisiljena reči prvo besedo, in tako... sijajno, vžgala se mu je krasna misel.

Da, človek mora imeti duha iznajdljivosti in si znati pomagati iz vsake zadrege. Na list papirja je torej napisal: „Zbudi me, prosim, ob 6.“

Zares posrečeno!

Ko se je zbudil, je bila ura skoraj 7. Kaj se je zgodilo? Tudi žena je imela moževemu ravnanju primerno misel, in ko se je zbudil, je na nočni omarici opazil papirček, na katerem je žena hudomušno sporočila, da je spolnila njegovo pisano naročilo: „Dragi, zbudi se, 6 je ura!“

Sedaj je vse odvisno od tega trenutka, kako bo na to odgovoril oziroma molčal. Ali bo ponovil prejšnje prizore in z od jeze tresočim glasom govoril o neodgovornosti, o zlobi, o sebičnosti, o vsakdanjosti in o drugih podobnih rečeh; ali pa mora eksplodirati v sproščenem in iskrenem smehu, ki podre vsako pregrado zamere in vzpostavi most pristne ljubezni. To bi bil znak

zrelosti in spoznanja, da on ne sme vzeti vsake malenkosti tako tragično in prenašati na ženo svojega trenutnega nerazpoloženja, katerega ni ona kriva in ji zato nimajo pravice odgovarjati ali mrzlo ali pa zafkljivo.

Včasih je v takih trenutkih polnoma jasno, da bi bilo veliko bolje ugrizniti se v jezik, kakor pa reči eno samo besedo, ki je kot zadnja kaplja, ki manjka, da je mera polna.

Kot povsod, tako je tudi v zakonu čas za govorjenje in čas za molčanje. Kdaj in kaj je treba reči in kdaj je treba molčati ni odvisno od ostrega preračunavanja, ampak od tega, koliko je njuna ljubezen tenkočutna ali ne. Kdor bo v takih trenutkih delal po trenutnem razpoloženju ali po tem, kar misli, da je njegova izključna pravica, namesto da bi ravnal, kakor mu narekuje ljubezen, bo kmalu lahko opazil, kako njegov zakon drvi po klancu nesporazuevanja navzdol. Otto Goldmann

Bo še.



v DRUŽINSKA v POŠTA

Kaj lahko naredim kot slovenska mati glede dostojne mode — pri sv. maši, pri prireditvah, v kopališčih?

Marsikaj. Pri sebi največ, pri svojih hčerah veliko, pri znancih precej, pri ostalih manj — bodisi z zglodom, z besedo, s smislom za vse lepo in plemenito.

Dostojnost v oblačenju ni problem kopališč in prireditev, tudi ni posebne dostojnosti ob eni priliki in spet druge ob drugi. Človek ima smisel za dostojnost ali ga nima. Dostojnost je posledica naše odgovornosti do sebe in bližnjega.

Ne mislite, da boste moralo merili na centimetre in jo s prepovedmi ubijali otrokom. Bodite sicer odločni glede tega, kaj otrokom dovolite, a nikdar ne pozabite razložiti, da je vaša zahteva utemeljena na globljem poznanju človeške narave, na nekem višjem razlogu, kot je „moda.“

Ce bo otrokom njihovo telo res

tempelj Sv. Duha, jim bo tudi odnos do mode lažji. Tudi v tem primeru drži, da vera rešuje človeka sužnosti — tudi sužnosti mode.

Kako moremo razumeti težave med starši in doraščajočimi otroki (med 15 in 20 letom)? Oboj so dobri in kljub temu pogosto težko pridejo do sporazuma celo v važnih stvareh. Kje bi bil vzrok in morebitna rešitev?

Vzrok je človeško samoljubje, rešitev je ljubezen. Hočemo imeti prav, večkrat prav v malenkostih. Ljubezen pa ne vidi sebe.

Vendar ljubezen do resnice zahteva od nas, da vztrajamo, tudi če to privede do nasprotstva. Vendar tudi resnico vsklajajmo z ljubeznijo. Ne pozabimo, da so naši otroci tudi „bližnji.“ Iščimo njih dobro, vztrajajmo, ne popustimo zaradi „ljubega miru“, če vemo, da se otroci motijo.

Kaj pa če se motimo mi? Premislimo. Marsikdaj otroci trdijo isto resnico z drugimi besedami. Ne bodimo leni za razmišljanje. Morda se raje prerekamo, kakor pa da bi razmislili svoje in njihovo stališče.

Skupaj z otroci molite k Sv. Duhu za razsvetljenje. Skupaj iščite resnico, a naloga staršev je, da pri tem iskanju pomagajo otrokom. Starši so vodniki po dolžnosti, ne po svoji lastni volji. A tudi to dolžnost je treba izpolniti vestno, vztrajno, z ljubeznijo

Kaj lahko naredimo starši v družinah glede nevarnosti komunizma tudi v Argentini?

Sami se poučite o njem. Dejstvo, da ste pred njim bežali, vas še ne usposobi, da bi komunizem razumeli, kaj šele da bi o njegovih nevarnostih znali poučevati druge.

Pa tudi svojih življenjskihkušenj ne skrivajte. Govorite o njih-

čepprav to samo ni dovolj. Poznanje lastne vere in komunistične zmote je začetek vsakega dela proti komunizmu znotraj in zunaj družine.

Kdaj smo imeli v Argentini zadnji tečaj o komunistični ideologiji in taktiki?

Dela je veliko — gre le za to, da smo še pripravljene delati! Le pljunite v roke!

Zakaj mnogo otrok nerado moli?

Vedno se nam preveč mudi in se premalo zavedamo, kaj nam Bog pomeni in kaj imamo od Njega. Molimo, če je čas in še to na hitro, da pač opravimo neko dolžnost. Otroci, ki so dobri opazovalci, to čutijo in tu je odpor.

Po zajtrku mati ukaže: „Hitro molit, meni se mudi na trg, vam pa k nalogam!“ Tako vsak misli na svoje in oddrda molitev, ne da bi se spomnil na Boga. Naj bi raje otroci vstali četrte ure prej in molili pred zajtrkom. Mati naj bi jih opomnila, da naj se zahvalijo Bogu za srečno prespano noč in naj prosijo božjeva varstva ter blagoslova za dan, ki ga začenjajo.

Opoldan naj bi bilo kosilo dovolj zgodaj, da je čas za molitev, če se komu mudi v šolo.

Zvečer naj bi se ne odlašalo z molitvijo, ko otroci postanejo za-

spani. Takoj po večerji, ko je družina še skupaj zbrana, naj bi eden bral iz sv. pisma ali druge nabožne knjige. Branje naj bi bilo kratko, pač pa naj prebrano vsebino razložimo. Otroci naj vprašujejo in mi jim odgovarjamo, da bodo vsi vse razumeli.

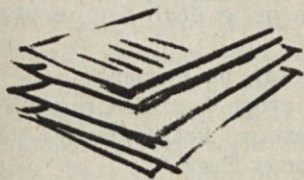
Nato se pogovorimo, v kakšen namen bomo molili rožni veneci. Kratko razložimo skrivnosti rožnega venca tistega dne in nato molimo. Otroci bodo mnogo rajše molili, če vedo, da komu s svojo molitvijo koristijo in da z njo razveseljujejo dobrega Boga, posebno če vidijo, da tudi mi molitev tako vzamemo.

Ako imamo čas za vse drugo stvari, imejmo čas tudi za molitev, zakaj tudi ostali del vzgoje bolj lažji, če bomo z Bogom delili svoje skrbi.

Roza Snod



Hudičev advokat



Morris West — Jože Škerbec

VIII. poglavje

Bil je poslednji večer za Blaisa Mereditha v Valenti, njegov poslednji večer v družbi škofa Avrelia. Večerjala sta dobro in v lepem razpoloženju kot zmeraj. Pogovarjala sta se brez sleherne otožnosti o različnih zadevah in ko sta povečerjala, je škof predla-

gal, naj jima servirajo kavo v njegovi študijski sobi.

Ta je bila prostorna in dobro zračena, obdana s knjigami od tal do stropa, vendar opremljena preprosto s pisalno mizo, klečalnikom in kovinsko omarico za uradne listine. Blizu velike lončene peči je stalo nekaj z usnjem oblazinjenih stolov. Soba je nazorno zrcalila značaj moža, ki je delal v njej: učen, asketski, praktičen in pristaš modernega udobja.

H kavi je prinesel steklenico starega konjaka, na kateri se je nabral prah kleti in ki je imela pečat nedotaknjen. Škof jo je na vsak način hotel odpreti in osebno točiti vinsko žganje.

„Gre za pitni obred,“ je dejal smehljaje Meredithu za sklepni napoj bratskega obreda.“ Vzdignil je čašo in nazdravil: „Priateljstvu in vam, prijatelj!“

„Priateljstvu,“ je ponovil Meredith. „Obžalujem, da sem ga našel tako pozno.“

Pila sta počasi, srebajoč stari in dragoceni konjak, kot to delajo plemeniti ljudje.

„Pogrešal vas bom, monsignor,“ je dejal škof, „vendar vi se boste vrnili. Če se boste čutili bolnega, me takoj obvestite in bom poskrbel da vas prepeljejo.“

„Ubogal bom,“ je odvrnil Meredith, z očmi uprtimi v čašo, da bi prikril svojo bol. „Upam, da vam bom dobro služil.“

„Majhen dar imam za vas, prijaja-

telj.“ Škof je vzel iz prsnega žepka iz florentinskega usnja lično izdelano škatlico in jo izročil Meredithu: „Odprite jo!“

Meredith je pritisnil na zaklop in pokrovček je odskočil ter odkril na svileni preobleki malo bullo, kot prst debelo kepico iz starega zlata, ki je visela na drobni zlati verižici. Prijel jo je in jo podržal na dlani.

Škof je dejal: „Odprite bullo.“

Meredithu so se tresli prsti in škof je vzel dragulj, ga odprl in mu ga pokazal. Meredith je vzkliknil od presenečenja in ugodja. V krivini zlata je bil vdolan velik ametist in v njem vrezan najstarodavnejši simbol krščanstva, ki je pomenil Jezusovo ime: riba s kruhki.

„Bulla je zelo stara,“ je povedal škof. „Najbrž je iz II. stoletja. Našli so jo ob izkopavanju v Kalikstovih katakombah in mi jo podarili ob škofovskem posvečenju. Bulla je bila, kot veste, zelo običajen rimski obesek in ta je najbrž pripadala enemu prvih kristjanov, morda kateremu mučencu. To mi ni povsem jasno, vendar želim, da jo vi ohranite kot znamenje najinega prijateljstva.“

Hladni človek Blaise Meredith se je raznežil kot še nobenkrat v dvajsetih letih. Solze so se mu prikazale na vekah in glas se mu je tresel:

„Samo hvala vam morem reči. Ohranil jo bom, dokler ne umrjem.“

„Toda ima svojo ceno: poslušati morate moj sklepni govor.“

„To bo moj amulet zoper dolgočasenje,“ je dejal Meredith nagajivo.

Škof se je naslonil na naslonilo stola in srebal konjak. Njegov začetni stavek je bil videti čudno nedosleden.

„Mislim sem, Meredith, na mali falični oltar. Kaj menite, da moram napraviti z njim?“

„Ne vem... Mislim, da ga je treba razbiti.“

„Zakaj?“

Meredith je skomignil z rameni.

„Dobro... je člen s poganstvom, simbol malikovalstva in povrh še nespodoben. Videti je, da mu nekateri izkazujejo neko češčenje.“

„Sprušujem se, če gre za to,“ je dvomljivo pripomnil škof. „Morda gre za nekaj čisto bolj preproste-ga.“

„Za kaj, na primer?“

„Za grobo domislico, za prešerno praznoverje, kot je metati novce v vodomet Trevi.“

„Beseda prešernost se mi ne zdi prikladna,“ je dejal Meredith, morda grobost ali tudi nesramnost.“

„Vsa primitivna ljudstva so groba v izražanju, dragi Meredith. Njihova domačnost z najbolj grobim naravnim dogajanjem je tako velika, da je njihov smisel za dovtip zelo počuten. Poslušajte razgovore in pesmi na kmečki svatbi in če znate prevesti narečje in namigo-vanja, bodo zardela vaša častita ušesa. Toda to ljudstvo ima tudi svojo lastno dostojnost, ki je —

čprav na videz manj dosledna — pogosto bolj iskrena kot lažna dostojnost bolj razvitih družbenih plasti. Drugače je pa seveda res, da tu obstajajo sledovi poganstva. V Gemellu Minore boste našli žensko, ki prodaja amulete in kapljice za ljubezen...

Vendar kaj morem storiti? Zbuditi pohujšanje in opraviti obred? Zarotiti in uničiti marmor? Na kateremkoli mestnem zidu lahko natečkajo nedostojno risbo in zelo verjetno bi se nad njo pojavila moja glava. Vidite?"

Sebi nakljub je Meredith prasnul v smeh in škof se je odobraval, joče nasmehnil.

„Moj govor dobro učinkuje, Meredith, in vi ste razumeli njegov smisel. Piano, piano! Hodite počasi in govorite previdno. Zavedajte se, da ste funkcionar in da oni ne čutijo zaupanja do funkcionarjev in še najmanj do cerkvenih funkcionarjev. Tudi vaš vidik je uraden, kar pomeni oviro.“

„Poglejte!“ je pokazal z nazorno kretnjo na knjige, ki so pokrivalo stene. „Tu so vsi cerkveni očetje od Avgušтина do Tomaža Akvinca. Vsi veliki zgodovinarji, vsi veliki razlagalci. Vse enciklike zadnjih petih papežev in izbor najvažnejših mistikov. Razum Cerkev se nahaja na teh štirih stenah. Človek, ki je nosil to bullo, ni nikoli slišal o nobenem od teh in kljub temu je bil prav tako katoliški kot vi ali jaz. Imel je isto vero, čeprav je bila v veliki meri vključna in ne

izrečna, kot je sedaj. Bil je zelo blizu apostolov, ki so učili, kar so se naučili iz Jezusovih ust in kar so prejeli od Svetega Duha o binokostih.

Z razumom Cerkev je kot z razumom človeka: širi se z novimi posledicami starih verovanj, z novimi spoznanji, ki potekajo iz starih, ki klijeje kot listje na drevesu... Kdo iz moje črede more prebaviti vse to? Ali moreva vi ali jaz? To je razum Cerkev, zapleten in bistroumen. Toda njeno srce je preprosto, kot je preprosto ljudstvo. Zato pa, ko stopite z njim v stik, delajte predvsem s srcem in ne z glavo.“

„Vem,“ je dejal Meredith in njegove besede so bile podobne vzdihljaju. „Težava je v tem, da ne znam delati na ta način. Odkrito priznam: samo ob vas sem začutil malo toplote. Menim, da mi manjka prikupnosti. Žal mi je, vendar ne uvidim, kako bi mogel odpomoči. Besed ne poznam. Moje kretnje bodo nerodne in teatralne.“

„Gre za notranjo držo, prijatelj. Če imate usmiljenje in sočutje, niste daleč od ljubezni. Te reči se povedo z najbolj jecljajočimi besedami. Pot do teh ljudi pelje prek njihovih potreb in njihovih otrok. Poskusite hoditi po cesti navzdol s polnimi žepi sladkorčkov. Poskusite obdarovati z oljem in kilogramom testenin, kadar obiščete domove siromakov. Odkrijte, kje so bolniki, in jim nesite steklenico žganja... In tako se konča moj govor, prijatelj.“

Sklonil se je in znova nalil konjaka v čaši. Meredith je srebal prijeten in dišeči konjak in ogledoval malo zlato bullo v svileni škatlici. Škof Avrelij je bil dober pastir. Delal je, kar je oznanjal. In Blaise Meredith še ni spolnil tiste edine reči, za katero ga je prosil v imenu prijateljstva. Iskreno mu je priznal:

„Nekajkrat sem poskusil prositi za čudež, pa ne zmorem.“

Škof je napravil kretnjo, kot če bi odlašanje ne imelo nobene važnosti.

„Navsezadnje boste spolnili. Piano... piano! Cas je že, da ležete k počitku. Jutri bo dolgotrajen in za vas najbrž nadležen dan.“

Vstal je in Blaise Meredith je — ubogajoč nenadno podbudo — pokleknil, da bi poljubil veliki škofovski križ.

„Me blagoslovite za na pot, blagorodje?“

Avrelij, valentski škof, je vzdignil svojo fino roko v obredno kretnjo.

„Benedicat te omnipotens Deus... Naj te Bog blagoslovi, sin, in te obvaruje pred hudim duhom Sredozemlja in pred grozo dolgotrajne noči... v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha...“

„Amen,“ je končal Blaise Meredith.

Toda blagoslov ni imel moči zoper bolečino, ki ga je zagrabila to noč, najhujšo v njegovi bolezni. Bila je kot smrtni boj, ki mu je vzel vse moči in mu od jutra dajal

videz človeka, ki gre na svoj lastni pogreb.

— — —

Zemljepisna daljava med Valento in Gemellom Minore je šestdeset kilometrov, toda pot napravi toliko ovinkov, je tako slaba in razdrapanja in navkreber tako strma, da potrebuješ dve uri vožnje z avtom, da jo prevoziš.

Ko je zapustil mesto, je Meredith zapadel v nemirno spanje, toda poskakovanje in sunki so ga zbudili in skušal se je zamotiti z ogledovanjem pokrajine. Hribi niso bili posebno visoki, če jih primerjaš z alpskimi, bili pa so strmi, razriti in nagubani, da se je zdelo, da pot negotovo visi na njihovih pobočjih. In se sedaj krčevito vzpenja proti vrhovom, sedaj pa divje spušča k razmajanemu mostu, ki ne obeta prenesti niti lahkega voza.

Kjer so kmetje obdelovali rečno strugo, so bile doline zelene, toda na gričih je bilo tako malo zelenja, da ga je bilo celó za kože premalo. Težko je bilo verjeti, da so v starodavnih časih Rimljani na taistem kraju sekali smreke za svoje galeje in žgali oglje za kovačnice svojih orožarjev. Ostajal je en sam nasad, ki je obdajal hišico, katere lastnik ali upravnik je bil umejši kmetovalec kot drugi.

Nekatera naselja so čepela ob stičišču gričev in tvorila gruče zanemarjenih poslopij okoli razpadajoče cerkve. Druge vasi so bile le vrste koč v najnižjem predelu dolin, kjer je bila voda bliže in

plast zemlje manj tanka. Njihovi prebivalci so nudili isti videz izžetosti in izpranosti od neurja kot sami hribi. Njihovi otroci so bili umazani in shujšani, enako kot njihove koze, kokoši in krave.

To je bilo siromaštvo, kot ga Meredith ni videl še nikoli niti v najbolj zanikrnih rimskih mestnih četrtih. To je bilo, kar mu je škof Avrelij hotel povedati, ko mu je označil za nespamet, da bi v te kraje prihajal v eni roki s knjigo, v drugi pa z misijonskim križem. To ljudstvo je poznalo križ, saj je predolgo prenašalo svoje lastno križanje, toda želodca ni moč potešiti z idejami in kalabrijskega Kristusa bi bilo treba oznanjevati z novim čudežem kruha in rib in pradavnim sočutjem za okužene in onemogle.

Njihova stanovanja niso bila boljša od hlevov. Nekateri so celo še bivali po jamah med skalami, ki jih je razkrajala vlaga. Niso imeli ne plina ne električnega toka ne kanalizacije ne pitne vode. Njihove žene so umirale od zastrupljenja krvi in porodniške vročice. Njihovi možje so se krivili od vnetja sklepov, predno so dočakali štiridset let. Tifus je lahko pobral v enem mesecu celotno skupnost. Navzlic vsemu — in naj je bilo že kakor koli — so preživeli in kljub vsemu so se oklepali vere v Boga in v prihodnje življenje, oklepali so se molitve in cerkvenih opravil. Vztrajno so se oprijemali vere, saj je bila v tej veri korenina človekovega dostojanstva. Brez nje bi se spre-

menili v tisto, kar so bili v očeh sveta: v živali brez oblik in običajev.

Blaisa Mereditha se je pollaščala malodušnost toliko bolj, kolikor bolj je lezel v hribe. Strahotna noč ga je pustila brez obrambe in predstavljal si je, da gre h koncu brez sleherne pomoči med tem ljudstvom. Molil je, da bi ga smrt rešila njihove družbe. Če je moral umreti predčasno, bi rad umrl vsaj spodobno, med čistimi rjuhami z duhom po snažnosti in ob sončni luči, ki bi lila skoz okna. Skušal je zavreči otročjo misel, vendar ga je pobitost obvladovala, dokler ni nenadno na vrhu strmega pobočja šofer ustavil avto in mu pokazal nasprotno stran doline.

„Ecco, monsignore! Poglejte! Tamkaj sta Gemelli dei Monti. Gorska dvojčka.“

Meredith je izstopil in se približal robu ceste, da bi bolje videl. Pot se je spuščala v dolino. Na nasprotni strani doline se je dvigal samotni hrib proti jasnemu nebu. Nekako do srede višine je tvoril enotno gmoto, potem se pa razcepil na dva vrhova—dvojčka, ki ju je ločila dve milji široka razpoka. Na obeh vrhovih je bilo naselje, obdano z razpadajočim zidom. Pod njim so se razprostirale navzdol prav do rečnega brega obdelovane parcele in nasadi. Po rečni strugi je tekela studenec, ki je padal s pobočja hriba v dolino, ki jo je imel Meredith pred seboj.

Kar ga je najbolj presenetilo,

je bila razlika med obema vrhovoma. Eden je bil oblit s sončno lučjo, drugi pa je bil zasenčen od lastnega dvojčka. Vas, ki se je kopala v soncu, je bila videti večja in v boljšem stanju. Prav v središču vasi pod cerkvenim zvonikom se je bleščalo veliko belo poslopje, ki se je odražalo od ožgane strešne opeke obdajajočih hiš. Cesta, ki se je vila k temu naselju, je bila videti črna in kot pravkar položena in na njenem vrhu tik pod obzidjem je bil obširen parkovni prostor, na katerem je pol ducata avtomobilov odsevalo sonce na svojih vetrobranih.

„Gemello Maggiore,“ mu je pojasnil za njegovim hrbtom šofer „Vidite, kaj je storil svetnik za kraj. Novo poslopje je gostišče za romarje.“

„Se ni svetnik,“ je pripomnil Meredith.

Šofer je užaljeno razprl roke in se oddaljil. Nima smisla razpravljati z duhovnom, ki ima bolečine v želodcu. Blaise Meredith je namrščil obrvi in se malo zaobrnil, da bi opazoval zasenčeno naselje, Gemello Minore.

Na prašni poti, ki je peljala tja, ni bilo avtomobilov, ampak le koleselj, ki ga je vlekel osel, ob njem pa pešalil nek starec. Obzidje je bilo podrto na več krajih in na nekaterih najvišjih hišah je bilo videti golo leseno ogrodje, ker je veter odtrgal strešno opeko, ne da bi jo popravili. Črta streh, zveržena in pretrgana, je bila v vidnem

nastropju s strnjeno varnostjo Gemella Maggiore. Meredith je predbro razumel, kakšno mora biti naselje znotraj obzidja: ena sama glavna cesta, majhen trg pred cerkvijo, zajčji brlogi med ozkimi uličicami, razobešeno perilo med hišami, umazanija, ki polzi prek kamenja, in razcapani otroci, ki vpijejo med odpadki. Obšlo ga je trenutno malodušje in najrajši bi zavil v Gemello Maggiore ter tam vzpostavil svoj glavni stan, v novem gostišču ali celo pri županu, ki bi bil srečen, da lahko sprejme funkcionarja škofijskega sodišča. Toda dobro je vedel, da ne bi prenesel sramote zavoljo podobne predaje. Vrnil se je torej v avtomobil in naročil šoferju:

„V Gemello Minore. Subito!“

Poljedelci, ki so bili na najnižjih njivah, so ga prvi opazili, ko se je voz umikal luknjam in črepinjam na cesti. Naslonili so se na motike in ga gledali, ko se je peljal mimo. Nekateri mlajši so ga posmehljivo pozdravili, starejši so si pa le otrli pot z obraza, si obrisali roke ob hlače in delali naprej. Avtomobil ali pa voz na vprego ali pa raketa na luno, zanje je bilo vse enako. Čistili so nasade, žene so spravljale plevel na kupe, nato so prinašali vodo s studenca in jo skopo prilivali h koreninam drevja. Tudi je bilo še treba dovažati kamenje za popravilo ograj in prekopati nekaj ledine. K vragu torej vse drugo in kopljimo naprej!

Aldo Meyer ga je videl, ko je

pred njegovimi vrati avto zmanjšal hitrost, da bi si utrl pot med gručo otrok, ki so vreščali. Opazoval je shujšani sivi obraz, usta raztegnjena v boleč nasmeh in roko, ki se je prisiljeno dvigala v pozdrav otrokom. Vpraševal se je, kakšna čudna misel je nagnila škofa, da je sprejel takšnega funkcionarja, kot je ta, in ga poslal semkaj, da bi ga nasprotujoče koristi v zadevi Giacomina Neroneja trpinčile in mučile. Vpraševal se je, kakšne vrste človek je in kakšno je njegovo zadržanje ob bolečini in vsakdanji domačnosti s smrtjo, kakšen vtis bo nanj napravila grofica in njeni povabljeni in kakšni bodo njegovi zaključki po poslušanju spletkarskih zgodb. Tedaj mu je prišlo na misel, da bo on varoval to življenje do konca in sram ga je postalo, da ni niti pozdravil obiskovalca, ko se je peljal mimo.

Ko je avto dospel do trga, je bila vsa vas na cesti. Celo postarani oče Anzelm je oprezoval skozi oknice, z grofičnim povabilom v rokah in sprašujoč se, na kakšen način naj bi izkazoval „naklonjenost duhovniškemu sobratu“, kot je zahteval škof. Njegova neposredna težava je bila obleka, ki jo bo treba obleči za večerjo v dvorcu. Komaj je zginil avtomobil, je odštorkljaj v kuhinjo in kričaje naročal stari Rozi Benzovi, naj mu očisti ovratnik in najspodobnejši talar.

Samo Nina Sanduzzi je odklonila, da bi šla gledat nezaželeni prihod. Bila je v hiši kovača Martina, sede-

la na postelji in vlivala z žlico juho v izkrivljena usta bolnika. Ko so jo povabili, naj bi stopila na prag, je odklonila. Imela je svoje lastno dostojanstvo in če jo je duhovnik želel videti, naj pride, kjer je ona, in ona bo že vedela kaj odgovoriti.

Blaise Meredith je videl vse, in ni videl nikogar. Tvorili so nejasno podobo obrazov, hrup razglašanih glasov in kiselkast vonj po prahu, telesih in odpadkih, ki so se parili v soncu. Oddahnil se je, ko je avto zapustil vas in se hrupno pognal po zadnjem in ostrem klancu, ki je vodil v dvorec. Tam ga je pričakoval vratar pri velikih železnih vratih, da bi ga povedel noter, in contessa, sveža kot cvet na travniku, ga je čakala, da bi mu izrekla dobrodoščilo.

(Bo še.)

Za eno zrelo breskev

Na koliko vozovih s cest vesoljstva je sonce majcene luči vozilo...
Čez koliko vesljaje stari veter je kapljice tvoril k bregu suše...
Za eno samo zrelo breskev záme. Pod koliko predrobčkanimi kljuni so črvi morali v poraz kloníti...
Med koliko so sanjami o sreči izbrale to drevó roké za pródaj...
Za eno samo zrelo breskev záme. In skoraj bi spet bil pozabil čudo: Še večje kakor veter, dež in žarki. Še bolj zastrto kakor zemlja volje. Sam Bog je vse smehljaje se zamislil,

da moreva ugrizniti v to breskev.

Vladimir Kos

MORMONI

Mormoni so milenaristično-es-patološka sekta. Sami se imenujejo „Jezusova Cerkev svetih poslednjih dni“.

Sekto je ustanovil Joseph Smith (1805 — 1844), sin ameriškega farmarja, človek religiozno-bolestnega, vizionarnega značaja. Že 15-leten je imel vizijo, v kateri mu Bog Oče in Sin naročata, naj se ne oprime nobene obstoječe Cerkve.

V naslednjih videnjih je prejel tole fantastično „razodetje“: Praprebivalci Amerike so bili Judovski potomci Jožefovega rodu; med njimi je bival in učil vstali Kristus. A njegovo delo je tam zaradi vojska propadlo; edini preživeli prerok je bil Moroni, ki je pred smrtjo na griču Cumorah zakopal zapise, ki mu jih je bil izročil njegov oče, veliki prerok Mormon.

V videnjih se je Smithu trikrat prikazal angel vstalega preroka Moronija, ki mu je razodel, da se na griču Cumorah nahajajo zlate plošče z napisanim razodetjem. Pozneje da je dobil za dve leti te plošče in prejel tudi razumevanje tiste „reformirane egipčanske pisave“; prevod tega razodetja da je v njegovih 15 knjigah „Book of Mormon“. V njih Smith površno posnema biblični stil; po obsegu so nekako polovica sv. pisma

stare zaveze. Tako je v teh knjigah obseženo „sv. pismo praprebivalcev Amerike.“

Smith si tudi lasti, da je l. 1829 prejel od Janeza Krstnika krst in starozavezno Aaronovo duhovništvo, od apostolov Petra, Jakoba in Janeza pa tudi Melkizedekovo duhovništvo nove zaveze. Kot tak je znova upostavil „Kristusovo Cerkev.“ To se je zgodilo, ko je ustanovil prvo skupino „Mormonov v Fayette“ (N. Y.), ki je obsegala šest oseb.

A nova skupina je hitro rasla in po potrebi prestavljala svoje središče (najprej v Ohio, potem Illinois).

L. 1843 je Smith „po božjem naročilu“ uvedel mnogoženstvo. Naslednje leto se je dal postaviti za predsedniškega kandidata USA. A medtem je bil zaradi različnih deliktov zaprt in v zaporu l. 1844 v političnih nemirih od upornikov ustreljen (Carthago, Illinois).

Z misijonskim delom zunaj USA je sekta začela najprej na Angleškem, potem na Skandinavskem in v Švici, pozneje v Nemčiji in Italiji, v Franciji in na Vzhodu.

Podlaga mormonskega nauka je 13 Smithovih verskih členov, ki jih sam obširno razlaga. Sv. pismo sprejemajo kot navdihnjeno, a to jim ni edino božje razodetje; razodetje imajo tudi v Smithovih

„Book of Mormon“ in v drugih mormonskih verskih dokumentih.

Tako se mormoni v osnovnih resnicah ločijo od pravega krščanskega nauka. Boga si zamišljajo preveč po človeško in v sv. Trojici vidijo kar tri Bogove. Očetu in Sinu pripisujejo tudi neko telesnost, da je tako človek neka božja podoba tudi po svojem telesu.

Iz Boga izhaja tudi množica nepopolnih duhovnih bitij, ki morajo priti do utelešenja v svetu, da morejo tako v razvoju preiti v popolnost božje bitnosti.

Izvirnega greha ne priznajo, ampak poznajo le osebne. Teh nas rešuje Kristus s svojo smrtjo. A pogoji za to so tile: 1. Vera v Kristusa. 2. Kesanje in spokornost. 3. Krst. 4. Prejem darov sv. Duha (kar deli s polaganjem rok le nosilec Melkizedekovega duhovništva). Krst dele šele z osmim letom starosti (poznajo še drugi krst, v korist pokojnim, ki niso bili krščeni).

Nedeljsko sv. večerjo obhajajo samo z vodo in kruhom, kot spomin na Kristusovo daritev in kot obnovo zveze z Bogom in izraz njihove povezanosti v verski skupnosti.

Kristus, pravijo, bo kmalu prišel in po vstajenju mrtvih z mormoni ustanovil 1.000-letno kraljestvo na zemlji; konec tega kraljestva bo satan dokončno premagan in bo prišlo drugo vstajenje in vesoljna sodba in bodo rešeni prišli v večnem poveličanju do do-

končne izpopolnitve v božji bitnosti.

Njihov nauk je tako mešanica raznih zmot na osnovi krščanskega razodetja. V življenju pa imajo pokazati dosti hvalevrednega: uspehe v civilizaciji in kulturi, delavnost in požrtvovalnost, nravno resnost (med drugim odklanjajo alkohol in rabo mamil).

Po pravni ureditvi so mormoni hierarhično najstrože organizirana sekta.

Na vrhu je „prvo predsedstvo“ prezidenta in dveh svetovalcev; pod njim je kolegij apostolov, patriarhov, evangelistov, velikih duhovnov in starešin. Vsi ti pripadajo „Melkizedekovemu duhovništvu“ in jim je odprta pot do katerega koli vodstvenega mesta v sekti.

Pod tem je „Aaronovo duhovništvu“, ki mu pripadajo duhovniki, učitelji in diakoni; njihova naloga je dušnopastirsko delo.

Danes ima sekta okoli 400.000 takih verskih uslužbencev, ki večinoma obenem opravljajo tudi vsak svoj civilni poklic.

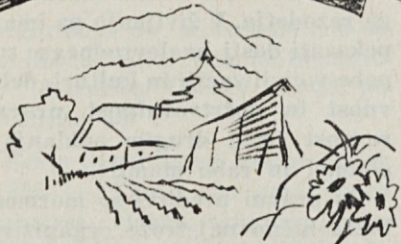
Teritorialno se sekta deli na distrite in občine; misijonov imajo po vsem svetu ok. 50.

Poleg glavnega jedra mormonov je nastalo tudi nekaj manjših sorodnih vej.

Vseh krščenih mormonov (tj. nad osem let starih) je bilo l. 1962 nad 1.800.000, ki so v veliki večini v Sev. Ameriki.

Dr. Fr. Gnidovec

NOVICE IZ



SLOVENIJE

Akademski pevski zbor sv. Cecilije v Rimu

Zadnjo sredo v novembru 1973 je slovenski akademski pevski zbor sv. Cecilije, ki ga vodi Tomaž Tozon, obiskal sv. očeta, ki ga je v temi besedami pozdravil:

„Iskreno se veselimo, ko vidimo pri tej avdienci mladino zbora svete Cecilije iz Ljubljane, ki je trenutno gost Papeškega inštituta za cerkveno glasbo in nam želi ob tem srečanju s pesmijo pokazati, kaj zna, in s tem izraziti čustva vdanosti Cerkvi in papežu.

Predragi sinovi! V zahvalo za vašo ljubezen bi vam radi povedali, kako zelo nas veseli vaše plemenito prizadevanje, s katerim svojo umetniško dejavnost posvečate lepoti bo-

goslužja. Le nadaljujte s tem dragocenim služenjem in vedite, da bo to prizadevanje bogato poplačano ne samo z uspešnim izvajanjem vaših pesmi, temveč predvsem s tem, da boste tako prispevali k spodbujanju vernikov, ki jim boste s svojim petjem pomagali doživljati najgloblje trenutke dviganja duha k Bogu v molitvi.

Ko se boste povrnili k svojim družinam, ponesite s seboj našo željo, da bi mogli zvesto hoditi po poti vaših verskih izročil v čast slovenskemu ljudstvu in v veselje Cerkvi, ki naj bo vedno svetla vodnica vašega življenja. V tem naj vas potrdi naš apostolski blagoslov.“

Franc Reberšak, C. M. — umrl

V Beogradu je 15. oktobra umrl, zadet od kapi, lazarist Franc Reberšak. Rodil se je leta 1920 v vasi Klake pri Pilštajnu. Gimnazijo je končal v Ljubljani kot gojenec misijonske družbe. V duhovnika je bil posvečen 1947 v Rimu.

Kot duhovnik je najprej deloval v Španiji, nato dolgo vrsto let v Argentini, v Lujanu. Iz Lujana je prišel v Slovensko vas. Leta 1971 je odšel v Slovenijo. Nekaj mesecev je bil v šentjakobu ob Savi, nato pa se je preselil v Beograd.

Pogrebno mašo je daroval nadškof Bukatko. Med pogrebci so bili tudi zastopniki argentinskega poslanstva v Beogradu.

Župnik Karel Papež — umrl

Dne 4. novembra 1973 je po kratkem bivanju v novomeški bolnišnici umrl Karel Papež, upokojeni župnik.

Rodil se je 7. novembra 1898 v Ratju, župnija Hinje. V duhovnika je bil posvečen 1928. Za kaplana je bil v Podzemlju, Leskovcu, Cerkljah na Gorenjskem, na Raki in v Komendi. Leta 1945 je šel v begunstvo. Bil je v Monigu pri Trevisu in v Serviglianu. Leta 1946 je bil imenovan za ekspozita v Grosupljem in tam ostal do leta 1963, ko je odšel na majhno župnijo Lipoglav.

Zadnji dve leti je v vsej skromnosti preživel v domačem kraju. Na pogreb je prišlo 25 duhovnikov in ljubljanski pomožni škof dr. Lenič. V govoru je škof Lenič poudaril preprostost, zvestobo in živo vero pokojnega.

Janez Jenko, škof Slovenskega Primorja o težavah Cerkve v Sloveniji

V 9. in 10. številki 1973 revije „Cerkve v sedanjem svetu“ je škof dr. Janez Jenko zapisal:

„Skrajno bo preteklo 30 let življenja v novi socialistični stvarnosti, v kateri ima dominantno vlogo marksistična ideologija, ki izpoveduje nazor, da je vse materija, a vera v Boga in posmrtnost je le bolesten izraz nezdravih političnih in gospodarskih razmer, ki jih socializmu v tako kratkem času še ni uspelo premagati. Ker ima ta nova ideologija vso podporo oblasti, se razumljivo krepko širi. Seveda je velik del slo-

venskega ljudstva ohranil katoliško vero in jo skuša ohraniti tudi svojim potomcem...

Sedanji politični in ekonomski razvoj prinaša s seboj propadanje kmetijstva, zlasti zasebnega, ter razvoj industrije. Posledica tega je upadanje prebivalstva na podeželju, rast mest in industrijskih središč. Delovna moč se seli, išče dela in kruha tudi v inozemstvu. Vse to vpliva na svoj način na vernost našega ljudstva...

Ločitev duhov se je pri nas izvršila že v prejšnjem stoletju v Mahničevem času; po drugi svetovni vojni se je poglobila. Že poprej smo imeli na deželi nekaj nevernih, sedaj je njihovo število naraslo. Pomestih in industrijskih središčih je praktično nevernih ljudi še več...

Kaj moremo pričakovati v bližnji prihodnosti, če se bo sedanje stanje nadaljevalo? Še nadaljnje ugašanje vere. Močan faktor v tem je naša sedanja osnovna šola... Te šole naj bi po izrečni želji in hotenju prosvetnih oblasti vzgajale marksiste, mladino, ki za vero ne bo imela nobene gara posluha...

Za katoliške izobražence je pri nas življenje izredno težko. Če hoče ostati veren in tudi na zunaj z udeležbo pri nedeljski službi božji pokazati svojo vernost, bo težko dobil ustrezno službeno mesto, kajti tudi ob samoj približno enaki kvalifikaciji bo dobil mesto tisti, ki je po verskem prepričanju na drugi strani...



Božič

Božični prazniki so zbrali izredno veliko število rojakov k slovenskim verskih obredom. Osrednje božično opravilo je bila slovenska polnočnica v Slovenski hiši. Bila je prvič v novi cerkvi Marije Pomagaj. Rojaki so že pred začetkom sv. maše popolnoma napolnili cerkev in dvorišče, ki se je organsko povezal s cerkvijo. Vsi so bili zadovoljni s funkcionalnostjo nove cerkve. Msgr. Anton Orehar je somaševal z misijonarjem g. Lovrom Tomažinom, ki je po pridigi msgr. Oreharja pozdravil rojake, in g. Jožetom Škerbcem. Med polnočnico je prepeval povski zbor Gallus (dr. Julij Savelli), skupno z zborom Slovenske mladenke, berili sta brala g. Marijan Schiffrer in ga. Lojzka Jereb, darove pa so prinesli predsedniki slovenskih krajevnih domov.

Na božični dan so bile slovenske božične maše po vseh slovenskih ver-

skih središčih, božična srečanja so bila po krajevnih domovih, Zveza slovenskih mater in žena pa je organizirala družinsko praznovanje božiča na Pristavi.

Duhovne vaje

V adventnem času so bile, kot vsako leto, duhovne vaje za žene in moške. Za žene so bile od sobote 15. decembra do naslednje nedelje, za moške pa od sobote, 22. decembra do nedelje, 23. decembra. Duhovnih vaj se je udeležilo 112 žen in 76 moških. Obakrat so bile v zavodu sv. Vincencija v Villa Devoto, vodil pa jih je dr. Rudolf Hanželič.

Prvo sv. obhajilo

V nedeljo, 9. decembra, je v cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu prejelo prvo sv. obhajilo 27 deklet in 21 fantkov. K prvoobhajilni slovesnosti se je zbralo poleg družin prvoobhajancev tudi veliko drugih

rojakov. Sv. mašo je opravil msgr. Anton Orehtar, prepeval pa je otroški zbor iz San Martina pod vodstvom g. Borisa Pavšerja. Po sv. maši in fotografiranju je bil skupni zajtrk in razdelitev spominskih podob. Nekaj otrok, ki so bili tisto nedeljo bolni, je prejelo prvo sv. obhajilo naslednje nedelje v krajevnih verskih središčih.

Nova odbora SDO in SFZ

V nedeljo, 23. decembra, sta imela Slovenska dekliška organizacija in Slovenska fantovska zveza občni zbor z izvolitvijo novih zveznih odborov. Krajevni krožki so poslali po 5 delegatinj oz. 5 delegatov, ki so volili nove odbornike.

Novi zvezni odbor SDO sestavljajo: Martina Koprivnikar, predsednica; Helena Fink, tajnica; Pavla Petelin, blagajničarka; Helena Urbančič, kult. referentka; Jožica Kopač, športna referentka, in Magdalena Markež, gospodinja. V širšem odboru so tudi predsednice krajevnih krožkov: Mici Korošec (Carapachay), Magdalena Koprivnikar (Lanus), Ivanko Kopač (Morón), Ivanka Makovec (Ramos Meija), Marica Groznik (San Justo), Mojca Oberžan (San Martin) in predsednica SDO iz Mendoze.

V odboru SFZ so: Franci Žnidar, predsednik; Marijan Oberžan, podpredsednik; Franci Šifrer, tajnik; Franc Cukjati, blagajnik; in odborniki Marijan Adamič, Lenart Kinclj, Tomaž Rant in Andrej Vidmar, v širšem odboru pa so še Franci

Korošec (Carapachay), Pavel Fajdiča ml. (Morón), Bogo Rozina Lanús), Boštjan Kocmur (Ramos Meija), Franci Štrubelj (San Justo), Lojze Strle (San Martin) in predsednik SFZ iz Mendoze. Duhovni vodja mladinskih zveznih odborov je dr. Alojzij Starc.

Tečaj za zaročence in vojaške obveznike

V decembru je slovensko dušno pastirstvo organiziralo tečaj za zaročence, ki se nameravajo poročiti v kratkem. Na treh srečanjih so govorili duhovnik dr. Alojzij Kukovica, zdravnik dr. Alojzij Berce in zakonca dr. Marko in ga. Pavla Kremžar.

Na sestanku vojaških obveznikov je govoril duhovnik dr. Mirko Gogala.

Miklavževanje

Slovenske šole, mladinske organizacije in krajevni domovi so v decembru organizirali miklavževanja, ki so bila ponekod združena s prostvenimi prireditvami.

Zavetišče dr. Greg. Rožmana

Odbor zavetišča škofa dr. Gregorija Rožmana, ki mu predseduje g. Matevž Potočnik, je organiziral za nedeljo 9. decembra vsakoletno prireditev, ki naj bi opozorila rojake na to potrebno ustanovo v naši skupnosti, da bi ji nudili moralno in gmotno pomoč, da bi lahko kmalu zaživela in nudila dom osamelim in opešanim rojakom. Prireditev se je začela ob 11 s sv. mašo, nato pa je bilo

skupno kosilo v prijetni družabnosti. Zveza žena in mater je sodelovala z božičnim štantom.

Tombola za izdajo učne knjige

Prvo nedeljo v decembru je bila v Slomškovem domu v Ramos Mejiji tombola za izdajo slovenske učne knjige za višje razrede naših ljudskih šol. Tombolo je organizirala Zedinjena Slovenija kupaj z vsemi krajevnimi domovi. Dobitkov je bilo veliko: nad 50 tombol, 200 kvatern in 200 činkvinov. Udeležba je bila kljub številnim prireditvam ob koncu leta precejšnja.

Otroška kolonija

Slovenska otroška kolonija, ki jo organizira društvo Zedinjena Slovenija, je odšla v počitniški dom v kordobskih hribih, ki ga vodi dr. Rudolf Hanželič, 27. decembra in ostala tam do 11. januarja. Kolonijo je vodil g. France Vitrih, šolski referent ZS, s pomočjo učiteljice gdč. Anice šemrov in skupine deklet in fantov. Kolonija se je udeležilo 85 otrok.

Skupina 25 abiturientov, deklet in fantov, pa je istočasno odšla na taborjenje v Bariloče. Taborjenje so vodili g. Tine Debeljak ml., g. Jure Rode in ga. Polonca Makek.

Srednješolski tečaj v Slovenski vasi

Poleg srednješolskega tečaja v Slovenski hiši, ki ga je v l. 1973 obiskovalo 160 dijakov, je bil srednješolski tečaj tudi v Lanusu in v Bariločah. V Slovenski vasi je bilo 45 dijakov. Profesorski zbor so sestav-

ljali gg. Rudolf Drnovšek, Tone Garle, Ignacij Glinšek, Ladislav Lenček CM, Ruda Jurčec, Franc Sodja CM in Dušan Šušteršič.

V srednješolskem tečaju v Bariločah, ki ga je obiskovalo 12 dijakov, pa so poučevali gg. dr. Vojko Arko, Franc Jerman, Zorko Simčič in Ton Zidar.

Spominska prireditev grahovskim žrtvam

DSPB abor je priredil spominsko slovesnost v Slomškovem domu v Ramos Mejiji ob 30-letnici domobranskih žrtev v Grahovem na Notranjskem. Program v spomin pesnika Balantiča in drugih protikomunističnih borcev, ki so pali tam, je obsegal deklamacije in recitacije, petje mlad. zbora Karantanija ter razlago ob diapozitivih dr. Srečka Baraga. Sliko Balantiča in pozorišče borbe je narisal France Papež.

Igra Dva para se ženita

Igralska družina Slomškovega doma je uprizorila 24. in 25. novembra šaloigro Dva para se ženita, ki jo je napisal Vladimir Novak. V režiji g. Staneta Novaka so igrali g. Cilka Cestnik, gdč. Kristina Breznikar in gdč. Andreja Brula ter gg. Ivan Fajfar, Janez Tršan, Jože Cestnik, France Miklavc, Darko Kocmur, Marko Fink in Franc Hribovšek. Sceno je oskrbel g. Franc Vresnik, šepetalki pa sta bili ge. Viki Miklavc in Francka Vester. Uspel, šaloigro so ponovili tudi v Slovenskem domu v Carapachayu.

svetovne



novice

Rast Cerkve v Aziji in Afriki

Leta 1963, pred 10 leti, je bilo v Aziji in Afriki 162 škofov, danes pa jih je že 314.

Vatikan za združeno Evropo

Kritični trenutki, ki jih preživlja Evropa, so preizkušnja, obenem pa odločna pobuda za združeno Evropo. To je bila glavna misel v govoru Pavla VI., ko je 10. novembra sprejel v posebni avdienci predsednika evropskega parlamenta Cornelisa Berchoverja.

Ukrajinci zahtevajo patriarhat

Ob 30-letnici mučenštva sv. Jozafata — v novembru 1973 — se je zbralo v Rimu na posvetovanju 15 od 21 ukrajinskih škofov. Ob tej priložnosti so ponovili svojo zahtevo po ustanovitvi posebnega patriarhata za ukrajinske vernike vzhodnega ob-

reda in za imenovanje kardinala Slipija za patriarha.

Polovica revnih učencev

Jezusova družba v Indiji je odločila, da mora biti odslej v njihovih 108 višjih šolah vsaj polovico učencev tudi iz srednjega in revnega razreda prebivalstva, kar doslej ni bilo v navadi. Poleg tega bodo odslej uporabljali kot šolski jezik indijski jezik.

Na Poljskem vedno več redovnikov

Leta 1936 je bilo na Poljskem 1563 redovnikov, leta 1945 jih je bilo 2633, leta 1960 — 4123, sedaj pa jih je 4692.

Zborovanje nemških duhovnikov

Konec septembra so nemški škofje obravnavali na rednem zborovanju vrsto vprašanj; med njimi: dušnopastirska skrb za tuje delavce v Nemčiji, verski in katoliški tisk, oskrba zapornikov, skrb za duhovniški naraščaj, mednarodni terorizem, prihodnja škofovska sinoda v Rimu, cerkvena pesmarica za dežele nemškega jezika, sodelovanje z drugimi krščanskimi Cerkvami.

Češkoslovaška: spet je vzplamtel boj proti veri

Po poročilih nekaterih katoliških organizacij so na češkoslovaškem prepovedali izdelovanje in prodajo svetinjic, križev, podobic in drugih svetih znamenj. V časopisju pa so se v zadnjem času pojavili članki o potrebnosti „neusmiljenega boja proti klerikalni miselnosti“.

**KJE
JE
KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Počitnice	65
SODOBNA VPRAŠANJA	Odprto pismo jugoslovanskih škofov	71
	Metode komunizma	76
	Frei: Vojaški udar je rešil Čile	89
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel VI.: Sprava znotraj Cerkve	66
	Onezim	92
BOGOSLUŽJE	Evharistija — vir in višek krščanskega živ- ljenja	82
	Molitveni namen	91
RAZNO	Pismo „Duhovnemu življenju“	58
	Strah jih je pred bodočnostjo	75
	Kaj pravite?	94
	Mormoni	120
ZA MLADINO	V besedi topli, v rokah močni	96
	Zakaj ne smem vedeti?	97
	Greš, Jezus, z menoj?	99
	V jutru se začne življenje	100
	Mladinska pošta	102
V DRUŽINI	Vzgoja verskega četa	103
	Krščansko urejanje rojstev	107
	Zakon — skrivnost zavita v ljubezen	110
	Družinska pošta	111
ROMAN	Hudičev advokat	113
NOVICE	Novice iz Slovenije	122
	Med nami v Argentini	124
	Svetovne novice	127

**Leto XLI
Številka 2**

**Februar 1974
Febrero Nº 2**

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.
Editor responsible: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.
Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzía, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer 100.— pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca marca 1974. Pozneje bomo morali pri določitvi naročnine upoštevati nadaljnje gospodarske spremembe; v ZDA in Kanadi 9 dolarjev;; v Avstriji 160 šilingov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stane Snoj.

